

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy Zsilinszky utca 1. sz. földszint. (Arany Bika bérház.) Tel.: 113. (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hiv. órák d. n. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy Zsilinszky u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Tel.: 113. (7 mellék-állomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 5-ig.

A dolgozó nép egységének győzelme

Irtta: Bognár József

A Függetlenségi Népront elsőpró erejű győzelmet aratott a május 15-i választáson. A győzelem ténye és hatalmas mérete azt bizonyítja, hogy népünk egységesen áll a Függetlenségi Népront mögött, helyesül a házában életében végbement politikai, gazdasági és társadalmi változásokat, elfogadja a nemzet munkaprogramját az országépítő öt éves tervet és a kormány és a népi demokrácia mögött áll abban a küzdelemben, amely a béke megvédésére, hazánk függetlenségének megerősítésére irányul.

Május 15. a győzelmes választás napja népi demokráciánk történetének egyik legszebb diadalnapja de hogy az a változás, ahhoz négy év kemény és szívós harcainak volt szükség. Soha a magyar nép történelme folyamán ilyen egységes nem volt mint most. Ez az egység azonban, amelynek május 15. jelképe nem elvben nemzeti egység, hanem a dolgozó osztályok öntudatos egysége, a harc és az építés szíve, vívmányaink megvédésére és fejlesztésére, a dolgozó osztályok hatalmának további megerősítésére és megszilárdítására.

A választáson nem csak az egységes munkásosztály sorakozott fel, az országépítés és a béke programja mellett, nemcsak a szegényparasztság választotta meg határozottan programját és szívettségét, hanem a középparasztság is megtalálta a demokráciához vezető utat.

A most lezajlott választásokon már élesen megmutatkoztak annak a fejlődésnek eredményei, amelyek a még ingadozó tömegek viszonyát is a demokráciához alapvetően megváltoztatták.

Joggal merül fel a kérdés, hogy mi változta ki a tömegek magatartásában végbement változást, mi tette lehetővé a dolgozó nép egységének kialakítását, mi tette lehetővé a dolgozó társadalmi osztályok öntudatosodását és politikai megszilárdulását. A tömegek magatartásában végbement változás politikai, gazdasági és társadalmi életükben végbement változások szükségszerű következménye.

A tömegek azért fordultak teljes bizalommal a népi demokrácia, a Függetlenségi Népront politikájára felé, mert a demokrácia a parasztság kezére adta a földet, államosította a bankot és a nagybirtok, a nagyöke politikai hatalmát. A dolgozó nép fiai, munkások, paraszlok, haladó értelmiségiek kerültek a kormány, az államvezetés, az államapparátus, a közigazgatás, a gazdasági élet, a honvédség, és rendőrség legfőbb vezető helyeire. Az előttünk álló feladatok és a történelem által elénk tűzött célok természetéből következik, hogy a demokratikus ország vezető erejét a munkásosztály adja és ez a hatalmas erő a fejlődés motorján. A Dolgozó Pártján keresztül érvényesültek az országépítés minden területén.

Mivel a magyar nép ezen a választáson az eddig követett út helyes voltára az öt éves tervre, a békefronthoz való csatlakozásra, a le szavaztat, kétségtelen, hogy a Függetlenségi Népront elsőpró erejű választási győzelmében oroszlábrásra van

a kommunistáknak, a munkásosztálynak, a Magyar Dolgozó Pártjának, hogy ez a győzelem ilyen hatalmas méretű lehetett, hogy az országépítés programja mögé valóban az egész nemzetet sikerült felsorakoztatni, hogy a tömegekben ilyen gyorsan és elemi erővel ment vegbe a fordulat, ahhoz a löbbi demokratikus erő, így mi kisgazdapártiak is hozzájárultunk. A választás eredményének kialakításában a dolgozó tömegek felvilágosításán keresztül mi is megtettük a kötelességünket.

A dolgozó magyar nép egységes állásfoglalása a Függetlenségi Népront mellett hatalmas támaszt jelent az ország demokratikus erői számára és igazolását az eddig folytatott politikáknak. Május 15. igazolást jelent azok számára, akik kezdetiől fogva hirdették, hogy függetlenségünk legfőbb biztosítéka és garanciája a Szovjetunióval kötött szövetségünk, hogy függetlenségünk csak az imperialisták ellen kemény harcban oltalmazhatjuk meg, hogy a magyar nemzeti felemelkedés ügye a békefronthoz szerves része és azzal áll vagy bukik. Igazolást jelent azok számára, akik következetesen hirdették, hogy a békét csak a haladó népek és a haladó társadalmi osztályok harcos összefogása tudja megvédeni.

Május 15. azt jelenti, hogy a dolgozó magyar nép is megértette, hogy a Függetlenségi Népront programja a leghazafiasabb program, mert végrehajtása a dolgozó osztályok hatalmára épült, mert igazán hazafiasak, csak a dolgozó társadalmi osztályok, csak haladó társadalmi rétegek lehetnek. A dolgozó magyar nép, így a középparasztság állásfoglalása is azt bizonyítja, hogy a dolgozó parasztságunk megértette, hogy a helye a munkásosztály oldalán van az országépítés nagy munkájában, a békeért és népünk függetlenségéért és szabadságáért vívott harcokban.

A magyar nép állásfoglalása, az egység mellett határozottan felsorakozása azt is jelenti, hogy helyes volt az a politika, amely azt hirdette, hogy óvakodnunk kell a pártosinimusz veszélyeitől, amely a reakció számára fedezékül szolgált. Politikánkban az utolsó hónapokban, így a választás időszakában nem a pártot, hanem a dolgozó nép egységét néztük és állásfoglalásainkat a nép egészének érdekeihez szabtuk.

A dolgozó nép egysége biztosított hennünket arról, hogy az öt éves terv országépítő feladatait sikerrel fogjuk megoldani. A Népront mellett megnyilatkozott nemzeti egység eddig folytatott politikánk és az elénk tűzött célokért vívott harc egyik legnagyobb pozitívuma. Minden erőnkkel meg fogjuk védeni ezt a nagy nemzeti értéket, népünk demokratikus egységét.

Május 15. a nemzeti egység megteremtésével olyan fegyvert adott a Népront kezébe, amelylyel sikeresen harcolhatjuk meg népünk boldogulásáért, fellemelkedéséért, hazánk függetlenségéért és szabadságáért, valamint a béke megszilárdításáért való harcolunkat.

A magyar delegátus az ENSz gazdasági bizottságában visszautasította az amerikai kiküldött rosszindulatú támadását

Genf. (MTI) Az ENSz európai gazdasági bizottságának genfi ülésén Porter amerikai kiküldött tárgyi tévedésektől és rosszindulatú fordításoktól hemzseggel felüljárta azt az állást kockáztatta meg, hogy a népi demokráciának, így különösen Magyarországnak a Szovjetunióval fennálló kereskedelmi kapcsolatait hátrányosan befolyásolják a kelet-európai országok gazdasági életét.

Felzárólatára Karczag Imre iparügyi államtitkár, a magyar kiküldöttség egyik tagja válaszolt. Mindenekelőtt kiemelte, az Egyesült Államok delegátusa aligha hivatott arra, hogy Magyarországot védelmére keljen. Közudmasú ugyanis, hogy az Egyesült Államok kormányja a békeszerződés és világos rendelkezési elenére megtagadta a háború során Magyarországról Nyugatnémetországba és Ausztriába hurcolt javak visszaszolgáltatását. Németország és Ausztria amerikai megszállási övezetbe közel 13.000 magyar vasúti kocsi, 390 mozdony, 3000 gépjármű, sok ezer ló, szarvasmarha, 200.000 tonna különféle gyári berendezési tárgy és félkészárú, továbbá húsz vagon élelmiszer, szőrmé, szőnyeg és ezüstnemű van. Ezeknek a javaknak teljes értéke

mintegy 150 millió dollár. Az ékszereket nemrég Newyorkba vitték, előverésük már megkezdődött. Ez a helyzet teljesen eltelhetően áll a békeszerződéssel. Karczag államtitkár ezután rámutatott arra, hogy a Magyarországon működő amerikai érdekeltségű iparvállalatok szándékosan szabotálják a termelést, aminek közismert példája a MAORT-ügy. Ezenkívül az Egyesült Államok a Magyarország által megrendelt, sőt már ki is fizetett árukat nem hajlandó szállítani.

A továbbiakban részletesen foglalkozott az amerikai delegátusnak a magyar-szovjet gazdasági kapcsolatokra vonatkozó valótlan állításával. A magyar-szovjet vegyes vállalatokban a Szovjetunió és Magyarország egyenjogú félként szerepel és a magyar légitörpelem, folyamathozzás, bauxit-termelés a Szovjetunió értékes segítségére nélkül nem érthette volna el a közismert kitűnő eredményt. A Szovjetunió állandó és biztos elhelyezési lehetőséget nyújt a természetien termelő magyar népgazdaságnak és cserébe állandó és biztos behozatall lehetőségeket nyújt olyan javakban, nyersanyagokban és termelőeszközökben, amelyekre a magyar termelésnek,

a fejlődő magyar iparnak és mezőgazdaságnak szüksége van.

Karczag államtitkár ezután megcáfolta az amerikai delegátusnak a magyar népi életzínvonalára vonatkozó rosszindulatú kijelentéseit. Közölte, hogy Magyarországon ma a dolgozók életszínvonalja 25-30 százalékkal magasabb, mint 1938-ban. Az országból naponta igen sok magas kalória tartalmú élelmiszer-szeretecsonagot küldenek a nyugat-európai országokba, többek között Angliába. A cukorfogyasztás 1938-hoz viszonyítva megkétszereződött. Egy órai munkabéért két és fél ezer annyi kenyeret lehet vásárolni, mint 1938-ban. Magyarországon ebben az évben 300.000 munkás nyaraltatását biztosítja. Ha a munkabérek realértékének indexszámát 1938-ra 100-nak vesszük, ez 1948 évi decemberében 125,3-re emelkedett. Mindez csak úgy vált lehetővé, hogy Magyarország hozzájárult a termelői erőinek természetvilágosításához és ehhez a Szovjetunió részéről hathatós támogatást kapott. A magyar-szovjet gazdasági szerződés hosszú időre biztos alapot nyújt a hároméves, majd az öt éves terv végrehajtásához.

Ez a nép és a hadsereg esküszik, hogy örökké szabad földben fogjátok aludni álmodtokat

Budavár százévelőtti felszabadításának emlékünnepe

Száz esztendővel ezelőtt, 1849 május 21-én a szabadságharc vörösispáki honvédei hosszú harc után kitűzték a nemzetiszínű lobogót Budavár ormára.

Budavár bevételének emlékére a 48-as honvédek utódai, a magyar néphadsereg a díszetti honvédszobornál ünnepséget rendezett.

Az ünnepségen megjelent Dobi István miniszterelnök, Farkas Mihály honvédelmi, Olt Károly népjóléti, Rics István igazságügyi, Csala István földművelésügyi miniszter, Kállai Gyula miniszter, Nőgrády Sándor altábornagy és Sölyom László altábornagy vezetésével a honvédtábornoki kar, valamint Münnich Ferenc rendőraltábornagy vezetésével a rendőrtábornoki és tisztikar számos tagja, továbbá az MDP és a Népront többi pártjainak és tömegszervezeteinek képviselői.

Négy óra után pár perccel kürtészó jelezte Szakasits Árpád köztársasági elnök érkezését.

A Kossuth-akadémisták Budavár tetejére elsőnek kitűzték nemzeti színű zászlót a Himnusz hangjai közben hozták a honvédszobor elé. Ezután Sölyom László altábornagy tisztelegve a zászlónak, a mikrofon elé lépett s elmondotta ünnepi beszédét.

Sölyom László mindenekelőtt visszapillantást vetett a száz év előtti eseményekre, arra, hogyan indult rohamra 1849 május 21-én a honvéd sereg Budavár ellen, hogyan diadalmaszkodott a forradalmi csapatok elsőpró lendülete. Ebben az időben amikor Európára a leverett forradalmak után a böllön csend e neheztül, a budai város lohogó hadizászló a világszabadság zászlaja a szabadságra vágó né-

pek reménye és jelképe volt. Büszkén hirdette, mire képes egy maroknyi nép, amikor igazságos ügyért tagad legyvert.

— 1849 hőseit valljuk mi, későutódok, őseinknek. Az ő példájukon tanuljuk meg, hogyan kell a hazát és szabadságot szeretni, hogyan kell inkább szabademberhez méltó módon harcolva meghalni, semmint gyáva féregként szolgálásban élni.

— Tanulunk a fényből, de tanulunk az árnyékból is. Meg kell tanulnunk, hogy nem elég a győzelemhez a hősiesség, az önfeláldozás, a győzelemhez sziklaszilárd és messzeltekintő vezetés, szervezőtevékenység és felelősségtudás is kell. — A legnagyobb erőfeszítés is bukásra van ítélve, ha a nép nem számol le belső ellenségeivel, az árulókkal és kalandorokkal.

— 1849 történelméből azt is meg kell tanulnunk, hogy hová vezet, ha a haderőt a nép céljaitól távolálló kalandorok vezetik. Mi nem eshetünk többé ilyen súlyos hibába. Ezért adja a magyar nép a hazáért a legjobbat, a legjobbat a kezébe, akik soha sem fognak visszahátrálni a rájuk bízott fegyverrel.

— Mint a 49-es honvédsereg, az 1945-ös ostromlók is a világszabadság jelszavát írták zászlójukra. Míg azonban az 1849-es ostrom a bukás kezdete volt, az 1945-ös felszabadítás új, szabad korok első dícsőséges állomása lett. Örök hálát és dicsőséget a száz év előtti felszabadítóknak, örök hálát és dicsőséget az új felszabadítóknak, a vörös hadseregnek.

— 1849 és 1945 hősei nyugodjanak békében. A szabadság, amelyért vértök hullott, ma virágra

szókött. Szabad földön, szabad nép ünnepi emléke. Leggye vált a nép és az ország. Eggye vált a nép és a hadsereg is. Ez a nép és a hadsereg esküszik, hogy örökké szabad földben fogjátok aludni álmodtokat.

Sölyom László beszédét a közönség szünni nem akaró tapsal fogadta, majd a honvédeknek kezdett játszani.

Ezután a köztársasági elnök megkoszorúta a 48-as zászlót, majd a honvédszobor talapzatára helyezte el koszorúját. Dobi István miniszterelnök a kormány, Kállai Gyula a Magyar Dolgozó Pártja, Rics István a Népront, Farkas Mihály a néphadsereg, Münnich Ferenc a rendőrség, Köböl József a főváros törvényhatósága, Dabronaki Gyula az MDP nagybudapesti pártbizottsága, Bognár József a fővárosi közönsége nevében helyezte el koszorúját. Majd sorra koszorúzták az emlékművet a Szabadságharcos Szövetség, a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége, a szakszervezetek és társadalmi szervek képviselői. A honvédszobor megkoszorúzása után a kivonult századok díszmenében vonultak el a megjelentek előtt.

Szakasits Árpád köztársasági elnök ezután megnyitotta a Honvéd Hadimúzeum és Levéltár kiállítását, majd a köztársasági elnök és kísérete megtekintette a kiállítás anyagát.

Erős János felmentése

Melletkes helyről közlik: Dr Erős János londoni követi hitelessége miatt követ megbízása alól a mai napon felmentették.

Tanulságos összehasonlítás az 1945-1947-es és a mostani választás között

A május 15-i választások eredménye megmutatta, hogy teljes demokratikus egységbe forrt a magyar nép. A Függetlenségi Népfront elsőpró erejű győzelme bebizonyította, hogy a magyar nép minden rétege néhány elenyésző százaléktól eltekintve helyesl a demokratikus nemzeti egységet, a népi demokrácia bevezetését, a hároméves terv eddigi nagy eredményeit, az öt éves terv hatalmas országépítő arányait.

Nehéz és görnyögős volt az utólag. Akkor tűnik ki ez leginkább, ha összehasonlítást tesszünk az 1945-47-es és a mostani 1949-es választás között.

Az előző két választást a teljes széthúzás, és pártvillongások jellemezték. 1945-ben öt pári indult a választáson, azok a pártok, melyek több kevesebb sikerrel és lendülettel résztvettek az ország demokratikus átalakulásában a felszabadulás után. A reakció mindent elkövetett, hogy szembeállítsa a demokratikus pártokat és eles pártjait. A reakció akkor minden reményességét a Kiszegző Pártba vetette és a párt akkori vezetői nem tudták megszabadulni a reakció csábításaitól. Szerencsére a magyar dolgozó nép józanossága és építő akarata erősebbnek bizonyult azoknál a káros türekvéseknél, melyek a koalíciós kormányzást a demokratikus erőket összehangolva megakadályozták és szinte a polgárháborúig akarták fokozni a pártvillongásokat. Így is egyik választás a másikat követte az 1945-ös választás után. Így következett el az 1947-es választások ideje.

Az 1947-es választás, mint emlékeztetés a politikai szétforgás elcsúszás jegyében folyt le. Tíz párt lépett fel. A régebbi öt demokratikus párt mellett másik öt párt különböző reakciós szemekben állt elő. Az úgynevezett ellenzéki pártok választási agitációjuk során a bekezdésszerűt, visszavonást, széthúzást szították. Barankovicsék a Dunán, Pfeifferék a Tiszán, és Duna-Tiszaközén hintették el a reakció magját. Végül is a demokrácia kivette magát a kezéből. Mert bár ideig-óráig sikerült megzavarni a választók egyesítését, de a parlament összehívása után lehullt az alarc róluk. Pártjuk feloszlott és a „vezérek” megszöktek.

Erdemes összehasonlítást tenünk a közelmúltban is, hogy milyen igazolmányt nyújtott az 1947-es választás. Az igazolmányt a reakciós pártok felelőtlen igazgatásai okozták. Legtöbb helyen borányba hulladtak a nagyhangú reakciós pártok gyűlései. Felelőtlen állítások röpködtek részükre, megterítve olyan igérettel, melyekről ők tudták legjobban, hogy megvalósíthatatlanok.

A reakció minden erőfeszítése dacára az igazi demokratikus pártok győztesen kerültek ki 1947-ben a választásokból. A Magyar Kommunista Párt több mint egy millió szavazatot elnyerve a legnagyobb parlamenti párt lett. A megválasztott Kiszegző Párt a második párt lett, de egységében megerősödve és leverkezve a reakciós befolyásokat, a demokratikus fejlődés egyik motorjává vált.

A politikai erőviszonyok változtak az azután bekövetkezett események által, főleg a két munkás párt egyesülése által. Az ország rálepett a népi demokrácia útjára és ekkor már leváltak a hátráltató irányzatok, és felszámoltatt minden reakciós törekvést. Megindultunk a népi demokrácia jegyében a nemzeti egység felé. A Függetlenségi Népfront a népi egység biztosítója lett. A május 15-i választások eredménye pedig igazolta a népi demokrácia eddigi megtett útját.

Lényegében, tartalomában és külsőségeiben egyaránt az összehasonlítás fölényesen az ideai választás javára üt ki. Nézzük a választási agitációt: azelőtt mi-

lyen gyűlölet hullám aradt a választások előtt a reakciós pártok részéről, míg most az elért eredmények és a jövő biztató még reményteljesebb képe árasztott nyugalmat, derűt. Elmaradtak a botrányok, elmaradt a pártvillongás és versengés minden visszataszító tünete, most csak egy volt a fontos, a megértés elősegítése, a felvilágosítás és a komoly érvekkel való meggyőzés. Míg a multbeli két választás után izgalom és nyugtalanság töltötte el a politikai életet, ad-

A debreceni értelmiségi dolgozók egyhangúlag elítélték és tiltakoznak Gerhardt Eisler német antifasiszta egyetemi tanár jogtalan bebörtönzése ellen

A béke és haladás védelmére még szorosabbá kell fogni a békeszerződés és haladó népek táborát

A debreceni Értelmiségi Nemzeti Bizottság szombaton délután az egyetem aulájában nagygyűlést tartott, amelyen állásfoglalás és tiltakozás a nagy német antifasiszta egyetemi tanár, Gerhardt Eisler jogtalan elhurcoltatása, és fogvatartása ellen, amely az imperialista hatalmak legújabb felháborító merénylete volt a haladó emberiség ellen. Zsúfúltság megtelt a hatalmas aula az értelmiségi dolgozókkal. Dr. Pinczési Pál Pál főzserkesztő javaslatára az előszóba a következőket választották meg: Barabás Kálmán, a Népfront debreceni titkárá, Pukászkó Béla rektor, Juhász Géza, az MND Sz elnöke, Gál György elmunkás orvost, Dezső Gyula egyetemi tanárt, Jakucs László tanfelügyelőt, Juhász Géza egyetemi tanárt, Lemhényi Levent és Tóth Iré.

A Himnusz elneklése után dr. Juhász Géza cartot megnyitott. A magyar értelmiség — mondotta nem állha érzéketlenül az imperialisták legújabb brutális ténykedésével szemben, a lipcei egyetem is kérte, bélyegezze meg a haladó világ ezt az eljárását. Debrecen ma ünnepli a Népfront hatalmas választási győzelmét, amelyben az egyetemi ifjúságunk is nagy része van. A debreceni értelmiségiek ezen az örönműn nemcsak joga, de kötelessége, hogy felmeje tiltakozó szavát olya merénylő imperialisták ellen, akik a tiszta demokrácia képviselőinek merik magukat beállítani.

Ezután dr. Pukászkó Béla egyetemi rektor tar ott beszédel. Különös jelentősége van annak — mondotta, — hogy ezt a tiltakozó gyűlést az egye em földi között tartják; az egyetemről távozállók is felismerik hogy a haladás, a haladó értelmiség természetes központja az egye em és az akar lenni a jövőben is. Gerhardt Eisler küljében a lipcei egyetem tanára, így „kolléga” is, ezért is állást kell foglalni mellette. De melyebb értelme is van az elhurcoltatásnak és a tiltakozásnak. A béke és haladás megsértését és veszélyeztetését látjuk az elhurcoltatásban. Ezután vázolta Gerhardt Eisler pályafutását, harcolt a fasiszták ellen. Roosevelt Amerikába küldte, a mostani bebörtönöztette, de nem Gerhardt Eisler vákozott meg. Megdöbbentő, felháborító az elhurcoltatása, gengszter módra történt, — ez is jellemző...

Az angol kormány amerikai parancsra jart el, semmibe vette a politikai menedéket, semmibe vették a lengyel szuverenitást, semmibe vették a nemzetközi jogot, aminek sérthetlenségét naponta hirdetik. Az elhurcolás nem egyedi jelenség, hanem következetes folytatása természetes láncszeme a neofasiszta, imperialista hatalmak által elindított háborús hadjáratnak, amelyek szembenállanak a békeszerződés államokkal, azok minden, a békéért folyó megnyilatkozással. Ezek a neofasiszta, imperialista hatalmak nem védői a szabadságjogoknak. Van-e joga ennek a neofasiszta, imperialista táborának arra, hogy bennünket a UNO elé utaljon számunkra a szabadságjogokat. Van-e joga maga

DEBRECZEN 2. OLDAL 1949. V. 22.

dig a mostani választás után a legteljesebb egység, egyakarát és a feladatok elvégzésének közös vállalása tölti el a Népfrontban egyesült minden pártot. Nem elválasztó, hanem éppen összekötővonal a munkásosztály kipróbált pártja vezetésének elismerése; nem elválasztó, hanem közös gondolat a dolgozók országának építése.

Felszabadulásunk óta immár három választás zajlott le. A harmadik hozta meg a régen vágyott kort, melyben mint a költő mondja:

Egy a lélek, egy a szív, a kar!

elő idézni azt a magyar népet, amely a mult vasárnap a választáson egységesen hitelt tett a béke és haladás mellett. Állást kell foglalni ezzel a nemzetközi botrányval szemben, ez mindenki ügye, aki a szabadság, béke, haadás híve. Tiltakozunk tehát a nemzetközi és emberi jogok mélyen sértő önkényes eljárás ellen, elégtételt követünk. De nem állhatunk meg a tiltakozásnál. Ez a béke és haladás ügye, szorosabbá kell fogni a békeszerződés, haladó népek táborát a védelmi vonalat, amely a Szovjetunió vezetése alatt lépült, még szilárdabbá, még keményebbé kell tenni a háborús uszítókkal szemben. — Győzni fog a haladás, a béke, de fogjunk össze a haladás és béke érdekében. Nagy laps fogadta a rektor szavait és a hallgatóság tombolva zúgta: „megvédjük a békét!”

Ezután dr. Pinczési Pál főzserkesztő bevezette elő a következő határozati javaslatot, amelyet a dolgozó értelmiség egyhangú lelkesedéssel elfogadott, a magáévá tett.

„A debreceni Értelmiségi Nemzeti Bizottság május 21-én megtartott ülésén a leghatározottabban tiltakozik a nagy antifasiszta német egyetemi tanár és íróval, Gerhardt Eislerrel szemben tanúsított angol-amerikai bánásmód ellen.

Gerhardt Eisler még a náciizmus elleni küzdelem során, de azóta is számtalanszor bebizonyította, hogy az emberiség haladását terjeltja mindig szemelíti el nem haladó a reakció semmiféle formájával megalkudni. Eppen ezért az Eisler elleni imperialista merénylet, amely még a hitlerista Gestapo módszerit is felülmúlja, a legnagyobb felháborítással töltötte el minden haladószellemű embert szerke az egész világon.

Eisler ügye az emberiség haladásának ügyévé vált és mi, akiknek a nagy Szovjetunió dicsőséges vörös hadserege megadta a felszabadulással a lehetőséget, hogy szabadon építhessük hazánkat — mi debreceni értelmiségiek dolgozók is, az egész magyar néppel együttesen elégtételt követünk a nemzetközi jog megsértéséért, elégtételt és szabadságot Gerhardt Eislernek.”

Dr. Juhász Géza zárószavával és a közválasztási induló eléneklésével ért véget az imponáns nagygyűlés.

Rendelet a szövetkezett kisiparosok OTI-biztosításáról

A népjóléti miniszter rendeletet adott ki a kisipari termelő-szövetkezetek tagjainak önkéntes társadalombiztosításáról szóló rendelet végrehajtására. Az önkéntes biztosításban való részvétel felett az érdeklődő szövetkezeti tagok tagdíjkezelésükön szótöbbséggel határozhatnak. Ezt a határozatot az OKISZ-nak kell jóváhagynia. Az önkéntes biztosítás szempontjából a szövetkezetek ugyanazok a kötelezettségek terhelik, mint a kötelező biztosításban a munkáltatót. A szövetkezeti tagokat az önkéntes biztosítás jogszabályai egészései állapítják meg, vagy életkorukra tekintet nélkül megilleti. A szövetkezeti tagokat az OTI területileg illetékes helyi szervénél kell biztosításra bejelenteni. A biztosítási járulékat Nagy-Budapesten havi 800 forint, más városokban pedig havi 600 forint átalányösszeg után kell fizetni.

Visinszkij szombaton megérkezett Párisba

Páris. Visinszkij szovjet külügyminiszter szombaton délután repülőgépen megérkezett a Páris melletti Orly repülőtérre. A szovjet külügyminisztert a hivatalos személyiségek kívül az újságírók, fotóriporterok és érdeklődők nagy tömege várta. Visinszkij nem nyilatkozott az újságíróknak.

Ugyancsak megérkezett Párisba Bevin angol és Acheson amerikai külügyminiszter.

Az Ezenue Fochon lévő Talleyrand-palotában szombaton bejezték a négyhatalmi értekezlet technikai előkészületeit. A tanácskozássok a palota rózsaszínű márványtermében folynak le. A tárgyalóterem kerek asztala körül négy szürke selyemmel bevont aranyseggélyű karosszéklet helyeztek el a négy külügyminiszter részére.

Sanghaj körül egyre szorosabban zárul a gyűrű

Sanghaj: A néphadsereg egységei Sanghajtól északra átkeltek a Vangpu folyón. Az átkelés következtében a város folyamhajózása megbénult. A néphadsereget egyébként öt kilométer választja el a Sanghaj déli részén lévő régi francia telepítéstől. A város most már állandó tűzérzési tűz alatt áll.

északnyugati országrészekben pedig legfeljebb 700 ezer főnyi tartalékkal. A szovjív megerősítette azt a hírt, hogy Kvantung tartomány északi részén a Kuomintang-csapatok átálltak a néphadsereghez.

Bereczky püspök nyilatkozata a keleti egyházak feladatairól

Az Egyházi Tudósító jelenti: A Koszicke Jiskry c. prágai egyházi újság hosszabb beszélgetést közöl Bereczky püspökkel.

— Egyháznak és kormányzatunk között — mondotta a püspök — kialakult az a meggyőződés, hogy az egyháznak egyháznak kell maradnia. Az egyház elismerte a szocializmusnak azt az igazságát, hogy keresztényi alapon is lehetséges együtt dolgozni a szocializmus felé haladó állammal. Az egyház sohasem lehet az az állam csatlósa és ez a

veszély Magyarországon egyáltalán nem forog fenn. Szükség van azonban a jó kapcsolatokra az együttműködés nem függés, hanem haladás a bibliai keskeny úton.

— A keleti kereszténységnek mérhetetlenül fontos hivatása van ebben a kérdésben az egész világ keresztényisége számára. Ezért is nagyon fontos, hogy a magyar protestantizmus jó és tartós kapcsolatban legyen a csehszlovák kereszténységgel.

A moszkvai kiállítás a magyar nép nagy sikeréről tanuskodik

Ünnepélyesen megnyitották a szabad Magyarország ipari kiállítását

Moszkva. A moszkvai kiállítás a magyar nép nagy sikeréről tanuskodik. Szombaton délelőtt ünnepélyes keretek között nyitott meg a szovjet főváros legfestőibb helyén a Gorkijról elnevezett kulturparkban a Szabadmagyarország ipari kiállítását. A kiállítási csarnok bejáratánál, már jóval a megnyitás előtt sok vendég gyűlt össze Nagyszombatban jelente meg a szovjet gyárak és üzemek igazgatói, a szovjet társadalom kitűnőségei. Megjelent Mikojan miniszterelnökkel egyetemes, Menesiko külkereskedelmi miniszter és a szovjet gazdasági élet sok más vezető tagja.

A kiállítást szovjet részről Nyeszterov, a Szovjetunió kereskedelmi kamarája igazgatójának elnöke, magyar részről Rónai Sándor kereskedelem és szövetkezetiügyi miniszter nyitotta meg.

— Amit itt önök a kiállításon látnak — mondotta többek között — azok már az államotól magyar ipar remekai. Tudatában vagyunk, hogy amit eddig elértünk, az csak a kezdet. Most lendülnék neki hatalmas ötéves tervünknek. E terv megvalósításának egyik legnagyobb záloga az a mindent elsöprő választási győzelem, amelyet éppen a napokban vívtunk ki. Népünk ezzel a választási győzelemmel meg erősítette Rákosi Mátyásnak azt a kijelentését, hogy mi a béke frontjának szilárd bástyája vagyunk. Amikor a kiállítást megnyitom külön örömmre szolgál, hogy megköszönhetem a hatalmas Szovjetunióknak miudat a segítséget, amelyet felszabadulásunkkal és azóta a magyar néppel nyújtott. És külön megköszönöm a szovjet nép bőbeszédűnek, a magyarság nagy barátjának Sztálin generálisizmusnak, aki a sok jóindulattal amelyet minden nehé helyzetünkben részéről tapasztalhatunk. Legyen ez a kiállítás újabb kapocs a Szovjetunió és a magyar dolgozó nép között és erősítse meg azt az őszinte hálát és szeretetet, amelyet a magyar dolgozó nép a Szovjetunió népei iránt érez.

Nyeszterov megnyitóbeszédében a szovjet gazdasági és társadalmi fejlődésnek nevében melegen üdvözölte Rónai Sándor minisztert Molnár Erik nagykövetet és Magyarország többi képviselőit.

Megnyitóbeszédében többek között ezeket mondotta:

A megnyitóbeszédék elhangzása után a zenekar a magyar és a szovjet Himnuszokat játszotta el, majd Rónai miniszter kettévágta a kiállítás bejáratánál kifeszített szalagot.

A Szovjetunió és a magyar köztársaság népeit, amelyeket a szoros gazdasági kapcsolat fejlesztésének érdekei és szilárd barátság fűznek egymáshoz, az az egészséges törekvés hajtja a, hogy tovább erősítsék és kímélyítsék a kölcsönös gazdasági együttműködést. A szovjet-magyar árucserforra-on évről évre nő és 1949-ben a mult esztendőhöz képest kb. megháromszorozódik. A kölcsönös áruminta-kiállítások szervezése elősegíti, hogy a szovjet gazdaság szervezetei és a szovjet nép megismerkedhessék a magyar ipar termékeivel. A magyar nép pedig a Szovjetunió ipari készítményeivel a ma megnyitott ipari kiállítás Magyarországon náború utáni gazdaságának teljes újjáépítését szemlélteti és a magyar nép sikereiről tanuskodik.

AZ MDP KÖZPONTI VEZETŐSÉGÉNEK ÜLÉSE

Az MDP központi vezetősége május 31-én teljes ülést tart. Napirenden szerepel a választások kiértékelése és a politikai helyzet. Előadó Rákosi Mátyás. 2) A tagfelvétel szabályozása. Előadó Kovács István.

A nagy tpsall fogadott beszéd után Rónai Sándor kereskedelmi miniszter mondott beszédet.

Felozlatták a belga parlamentet

Brüsszel: A belga régensherceg leiratalt felozlatta a parlamentet. A választásokat tévész Belgiumban június 26-án tartják.

A kutatómunka nyomában

Az átöröklés és környezethatások állanak a debreceni egyetem kórélettani intézete tudományos kísérleteinek központjában

Milyen lesz az új debreceni kórélettani és bakteriológiai intézet?

A dolgozók állama eddig Magyarországon nem tapasztalt mértékben támogatja, segíti a tudományos életet. Ennek eredményeként valamennyi tudományos intézetünkben hatalmas erővel indul meg a tudományos kutatómunka, mely előnyösen különbözik a múlt idők elvont, öncélú, elefántcsonttoronyba zárkózott kísérleteitől. Ezek a kutatások szoros vonatkozásban állanak az élettel, a valósággal, ezer szállal kapcsolódnak a termelő munkába, azt igyekeznek megkönnyíteni és a lép javát szolgálják. Ez a szóles néprétegek érdekében folyó tudományos munkát ismertetőjük most meginduló riportsorozatunkban.

A LEGJABB DEBRECENI TUDOMÁNYOS INTÉZET

A debreceni tudományegyetem kórélettani intézetének vezetőjét dr. Kesztyüs Lóránd professzort kerestük fel, hogy a legújabb debreceni tudományos intézménnyel s az abban folyó kutatómunkával kapcsolatban érdeklődjünk. Ennek az intézetnek munkája új, méltó kereteket kap annak a Kórélettani Intézetnek felépítésével, melynek alapkövét únapélyes keretek között a múlt héten helyezték el.

Dr. Kesztyüs Lóránd professzor akit egy kísérlete és a hévízi orvoskongresszus előkészületei között találunk, a következőket mondotta:

— Ortutay Gyula vallás- és közoktatásiügyi miniszter május 11-én tette le a debreceni Tudományegyetem új Kórélettani Intézetének alapkövét. Általánosságban még a szakörök is ezen a néven emlegetik az új létesítményt, pedig az igazság az, hogy az új épületben két tanszék található: a kórélettani, illetve a bakteriológiai létez. A kb. 10.000 légrétegű mélyvízi épületben bőséges hely áll mindkét tanszék rendelkezésére, külön-külön is nagyobb lesz mintegy a klinika telep régebbi zsúfolt elméleti létesítményei.

CSOPORT-LABORÁTORIUMOK

A kórélettani intézet munkája is újabb erővel és nagyobb intenzitással fog folytatódni az új épületben. Ez a munka két részre tagozódik: oktató munkára és tudományos kutatásra. Az oktató munka középpontjában egy hatalmas, tetővilágítású 120 személyes tanterem áll, mely a legmodernebb vetítő eszközökkel biztosítja a hallgatóság elméleti oktatását. Közvetlenül a tanterem mellett hatalmas műő helyezkedik el, mely lehetővé teszi, hogy az elméleti előadásokon ismertett körjelenségek mechanizmusát, törvényszerűségeit az előadó állat-kísérletekkel azonnal demonstrálhassa. Kétségtelen, hogy az ilyen közvetlen észlelés útján való tanulás az, mely tisztán és határozottan rögzíti az emlékezetbe a kórélettani tudományának igazi szellemét. Mivel azonban az orvosképzés tanulmányi reformja — az eddigi átdalant állapotban szemben, melyben az ósmedikusok és ószoorolók gombamódra szaporodtak — a hallgatóság csoportos gyakorlati oktatását és a kis csoportokban a napról-napra való készülés, tanulás és kontrollálás elvére való átállás meg, e cél érdekében az új intézetben egy egész emelet kizárólag a gyakorlati csoportoktatás szolgálatában áll. Az első emeleten hat egyforma, húsz hallgatóra tervezett csoportlaboratórium foglal helyet, ahol hallgatóink sajátmaguk által végzett kísérletek révén rekapitulálják az elméleti előadások anyagát. Jelenlegi, valamint a jelen évben még beszerzendő felszerelésünk t. c. 320.000.— Ft. tervhiteket kaptunk folyó költségvetési évből bőséges lehetőséget nyújt hallgatóinknak arra, hogy a nehezebb kórélettani kísérleteket minden egyes hallgató személyesen is

elvégezhesse. Ismerve az orvos-tanulmányok megváltozott, új munkafelfogását — tulnyomó többségük már megértette, hogy a tanulás nem magántudás, mer a magyar demokrácia súlyos ösztönöket fizet egy-egy hallgató kiképzésére — minden reményünk meg van arra, hogy e hatalmas apparátus beállítása révén jobb orvosokat képezzünk és az 5 éves terv egészségügyi programja, a nagyobb szakudással kapcsolatos jobb betegellátás megvalósul.

— A tudományos kutatómunka

középpontjában az új Miesurin-Liszénkői biológia eredményeinek orvosi vonatkozásai állanak. Az intézet tagja a debreceni orvosi elméleti intézetek nagyobb munkaközösségének, mely az átöröklés és környezethatások problémáival foglalkozik. A munkaközösség kutatásait a jelen költségvetési évben 40.000 Ft-al támogatja a Magyar Tudományos Tanács. Az intézet másik fő kutatási irányát régebbi kísérletek folytatásaként az allergiás betegségek (csalánkiütés, ecéma,

Ujjávarázsolják a nagygyerdei fürdőt!

Debrecen fürdőváros lesz! Ez ma már nem ködös ábránd, mint ahogy volt egy évvel ezelőtlen. Az öt éves terv biztos ígérete.

Ma csak bővíti, terjeszkedik a város nagygyerdei fürdője.

Jövőre már új mélyfürásokat végeznek: egyet az Acsádi úton, a ma meglévő két kútól távolabb, egyet pedig a Nagygyerdei, a fürdő közepében.

S ami a fürdőváros-jelleg elnyeréséhez hasonlóan szükséges, az öt éves tervben megépül a hatalmas nagygyerdei gyógyászkáló.

Az irtuk az előbb: csak bővíti ma még a fürdő. Csak?

A nagygyerdei fürdő fennállása óta nem folytak ilyen nagyszabású munkálatok, mint amelyek nyomán most új képet nyer a fürdő.

Ma még feldult esatatórúhoz hasonló a fürdő képe. Bombatólcsák, futóárkok? Itt egy csa orra-aknákat emeltek ki, ott új melegvizet hozó csatornát építettek, a hullámfürdő környéke meg úgy fest, mintha tankcsapdákat, harcokcsapdákat építene...

Harc folyik itt mégis; a munka harc, a dolgozók egészségéért, nemes szorakozásért, testi-lelki üdüléséért. Azért, hogy a munkában kifáradt debreceni dolgozók ezrei élvezzék a friss, napozás, pihenés tudományi szünet örmé. A nagygyerdei fürdőben.

Épül a hullámfürdő

A régi fürdő-határon túl, a klinikához vezető útgaz bővíti a fürdő. Itt, a büfé-épület mögött: épül meg a hullámfürdő. Már kibontakoznak az új medence körvonalai, az eleje már készen áll, a vízbe vezető lépcsők és a medence leendő sekélyebb része már betonba öntve várja a vizet. A medence oldalfalait most öntik, készült a gépház, ahol majd a hullámgép veri a hullámokat. A medence mély részéhez, a gépház mögött, egy gondosan elkülönített gyermek-lubikoló kapcsolódik. A hullámfürdő erdő felőli oldalán még három kisméretű medence, egy pedig a gyermekeknek, egy pedig a felnőtteknek. A harmadik kis medence víznövényeknek, vízirózákknak ad helyet.

Ma még megfeszített munka folyik itt, július elseje után vidám kacagás hangzik fel, valahányszor csak megcsendül a hullámokat jelző csengő...

Új vetkőző épület

A fürdő régi bejárata mellett már készen áll az új vetkőzőépület. Nem díszes alkotmány, az igaz, de arra jó, hogy másfélszer ember lakja benne ruhát és belevesse magát utána a nyári szentháromság: a víz napfény, levegő élvezetében.

A női öltöző lesz az új épületben. Fele szekrényes rendszerű, fele fogasos. A fogasos vetkőzői rendszer újítás: sokkal olcsóbb, mint a drága faanyagból készített szekrényes megoldás és szaporább

a hely kihasználásában is. Egy rúdon több fogas, válfa fér el, mintha az ezekre aggató ruhákat szekrényekben helyezték el.

A fából való régi férfi vetkőző felében szintén fogasos rendszer lesz.

A fürdővendég bejön, fogast kér, ráakasztja ruháit, cipőjét a fürdőalkalmazott a fogasok alatt húzódo polcra teszi és a fogasnak számát odaadja. Nincs több gond a gyengébb emlékezőtehetségűek számára: Jaj, hányas a szekrényem?

Melegebb lesz a víz

Egy ötle es újítással meg a medencék vizét is melegebbé teszik. Eddig a két melegvízes medence végén elhelyezett csőből jött a hőforrás meleg vize. Hűvösebb napokon a medencék öltéskor sokat vesztett a víz melegéből, amíg lefolyt a medence mély részéig.

Most a medencékbe új befolyókat építenek be a mély részben. Így a től éskor már nem csökkenhet a víz hőfoka, így tehát megálla-pításunk: melegebb lesz a fürdő két medencéjének vize.

Ezenkívül: nem kell most már a medencékben a cső elé lehasalni, hogy hasunkat, hátunkat alig-alig valamiképp melegítsük tudjuk. A mély részben a lépcsőkön kényelmesen üldögélve élvezhetjük a csőből jövő forró víz áldását.

Újítások a fürdőben

A fürdőzők kényelmét sok újítás szolgálja. Ilyen például az, hogy a zuhanyokba két vezetékcsatlakozás kerül, az hideget, a másik a meleg vizet szolgáltatja, a fürdőző tetszése szerint adagolhatja, keverheti a neki kedves hőfokú vizet...

Újrendszerű vízcsapokat szereltek fel, hogy a szomszjas fürdővendég — ha a legjobb ital a víz! jelszóval inni akar — szomját minde-nél tudhassa oltani. Belőlük állandóan folyik a víz. Az új víz-csapok sokkal higiénikusabbak az eddigieknél.

A padok, heverők és a székek számát növelték. Most készülnek el 50 pad és 150 szék fészésével.

40 új kabin

A klinika felőli melegvízes medence mellett a meglévő kabinsort tovább építik. 40 új kabin épül meg, egészen a fürdő végéig húzódik majd a kabinsor.

Az elején a meglévő női masszírozó kabin mellé meg egy férfi masszírozó kabint építenek.

Az üzemek, nemzeti vállalatok, hivatalok dolgozói számára számos külön kabint, vetkőző-pavilon építenek. Ezek építése a napokban megkezdődik. Emlékeztet, hogy a város felajánlotta a nagyobb létszámú üzemeknek, intézményeknek, hogy a fürdő területén dolgozóknak külön kabincokat, kis vetkőzőépületeket építsenek. A város felhívására máris sok üzem, hivatal, nemzeti vállalat jelentkezett. A kabincok a büf-

DBERECZEN 3. OLDAL 1949 V. 22.

asthma foglalkozási borbántalmak stb.) új kezelési eljárásának kidolgozása képezi, mely kérdésben együtt működünk a debreceni élettani intézettel és az OTI budapesti klinikus szakembereivel. Ez a kollektív szellemű kutatómunka, több intézet kooperációja egy-egy kérdésben, egyrészt az eredményes kísérletezés alapfeltétele is, másrészt pedig biztosíték arra, hogy az intézet kutatómunkája nem válik egy helyben topogó, öncélú, gyakorlatban értéktelen játékká, hanem szoros összeköttetésben marad a mindennapi élet egészségügyi problémáival és így a kutatás eredményei egyformán szolgálják a tudomány és társadalom haladását.

tott. A virággyakthoz esernyi szín-pompás virág kerül. A főbejárattól kiinduló úton hatalmas székelynyírfa sora között rózsafák százzal vannak már rajtuk a bimbók.

Reméljük, hogy a debreceni közösség megszívleli a komoly kérést és figyelemztetés és úgy vizsgál majd a fürdő pázsi jára, virágaira, mintha mindez a saját kertjében volna. Így is van, a fürdő ma már mindannyiunké!

A pázsi zöldjét, a virágok színpompáját halásosan egészíti ki a füves területeket körülvevő csillogó fehér betonszegély.

A nagygyerdei fürdő bővítése során eltűnnek a sivár kőfalak és helyükbe élő sövény és drótkerítés lép. A fürdő így maradéktalanul beilleszkedik az erdei környezetbe. Egy része, gyönyörű darabja lesz a híres, régi Nagygyerdei...

Nyitás jövő vasárnap

A nagygyerdei fürdőben folyik a munka. A munkások százai dolgoznak egészen a nyár derekáig, addig tart, amíg teljesen elkészül az idei évre előírt bővítés sok munkája.

Addig sem lehet azonban elzárni a dolgozók elől, jövő vasárnap megnyitják a nagygyerdei fürdőt. Megkezdődik a nyár vidám strand-élete!

Mi készül az idei könyvnapra?

Csokonai, Kölcsey, Jókai és Mikszáth képviseli a régi irodalmat

Falu és üzemi könyvnapunk egyre növekvő forgalma azt bizonyítja, hogy népkünk megszerette a könyveket. Erdeklődése a hároméves terv eredményeinek arányában fordult az irodalom és a művészetek felé. Emlékedük dolgozó népkünk kulturális életszínterét, ugyanakkor nagyarányban csökkent a könyvek ára. A tavalyi könyvnap óta 30—35 százalékkal olcsóbbak a könyvek.

Mikor néhány év előtt megszületett a jelszó: „Jó könyvet minden dolgozó kezébe!” — állandó kérdés volt a magyar közvéleménynek: miért nem írnak a magyar írók? Nos emiatt a múlt év tavaszán már kevés volt a panasz.

— Az idei könyvnapon pedig egytől-egyik olyan könyvekkel találkozhatunk, melyek valóban a magyar irodalmat képviselik és hű képet adnak a fejlődés, az építés hatalmas lendületéről — mondották a könyvkiadó vállalatoknál, mikor megérkeztek, milyen új könyvekkel lépik meg az idei könyvnapra a magyar olvasók egyre szélesedő táborát.

— Az idei könyvnapoknak az a céljuk, hogy a múlt könyvnapjainak gyakorlatával ellentétben — nagy mennyiségű régi és új könyvek piacra dobása helyett, — a magyar írók válogatott munkáit állítsák az olvasók érdeklődési körébe. Ezért az idei könyvnapokon csak negyven, de valóban értékes könyvet jelölhetünk meg kiadónk a „könyvnap könyv” ünnepi címkéjével.

— Új magyar regény arányilag kevés jut el az olvasóhoz. Szabó Pálnak és Darvas Józsefnek egy-egy új regénye lesz a könyvnapjaink. Nagy Lajosnak „A lázadó ember” című önéletrajzát adja ki a Szikra. Az Atheneum új kiadásában megjelennek Gergely Sándor, Flúst Mihály, Déry Tibor és Illés Béla legjobb művei. Míg a tavalyi könyvnapon csak egyetlen élő költő műve jelent meg, ezúttal hat költő kötetét lát napvilágot. Az élő irodalom mellett jelentős helyet kapnak régi klasszikusaink is. A könyvnapok legkelendőbb könyve előreláthatólag Méricz Zsigmond két Rózsa Sándor regényének egykötetes kiadása lesz, melyre nyolcszáz oldalon valóban olcsó áron, 12.— forintért hoz ki az Atheneum. Mikszáth Kálmán „A Kis primás” című kedves ifjúsági regényével ünnepi a megújult könyvkiadás. Ezzel együtt jelenik meg Tancsics Mihály önéletrajza Révai-kiadásban. A kötetek közül Csokonai Vitéz Mihály, Kölcsey Ferenc válogatott verseivel és József Attila teljes

kötetével találkozunk. A Franklin Társulat Jókai Mórnak „Szabadság a hó alatt” című regényét jelenteti meg, mely az orosz dekabrista forradalmárok történetével foglalkozik. Külön érdekessége lesz az idei könyvnapnak a Hungária kiadásában a „Békekönyv”, mely izgalmas, színes beszámolót ad a párizsi békekongresszusról.

Csodálgat az idei könyvnap a polifon jellegű könyvekben is. Révai József „Százévek kenyeré” Tarkas Mihály „A béke arcvonala” címmel jelenteti meg beszégyűjteményét. Rudas László a materialista világnézet, Erdel Ferenc pedig a szövevesztet kérdéseiről írt új könyvet. A művészeti vonatkozású könyvek közül nagy érdeklődésre tarthat számot Lukács György tanulmányai Marx és Engels irodalomelméletéről, valamint Szabolcsi Benőnek a dolgozók számára írt Hangversenykatalógusa. Az ifjúsági krodalmat Kaffka Margit szép könyve, a „Kisember a barátságaim”, s Abel Péter „Utóó vasút” című írása képviseli.

Az idei könyvnapokat a fővárosban június 1-ől 4-ig tartják meg. Vidéken június 15-én kezdődnek.

Lengyelország kulturális fejlődése

A Magyar-Lengyel Társaság sajtófogadásán Mihályfi Ernő elmondta, hogy a lengyel kulturális élet a felszabadulás óta hatalmas mértékben fejlődött, a jó könyvek ma 30—40.000-es példányszámban jelennek meg. Ungvári Jenő, a Társaság titkára megállapította, hogy a lengyel kulturális élet fejlesztése a népi demokratikus Lengyelországnak egyik legszebb és egyben legnehezebb feladata. A felszabadulás előtt a lakosság 23 százaléka analfabéta volt, 1949-ben már csak 16—17 százalékos és ezt a mintegy 4 milliónyi tömeget is megtanítják 1951-ig olvasni, írni és számolni. A szövevesztet könyvkiadások a megnövekedett könyvszükséglet fedezésére 1949-ben 30 millió könyvet bocsátanak ki.

— A francia kormány André Francois-Poncet volt nagykövete nevezte ki a nyugat-európai különkormány mellett működő francia főbiztosnak. Francois-Poncet 61 éves, 1931 és 1938 között francia nagykövet volt Bernben.

Rádió utalványát

azonnal beváltom bármilyen ORION készütekre, 18 havi részletre előleg nélkül! MAYER mérnök Keszthelyen 13 ut.

Nyugtatfömböl
a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től
— Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabérbáz. —

Filmre veszik fel tizenöt ezer debreceni dolgozó tüdejét az üzemekben, hivatalokban tartandó szűrővizsgán

Harc a legsúlyosabb népbetegség, a tüdővész ellen...

A népi demokrácia kormánya mindezt elkövet a legnagyobb érték, a dolgozó ember érdekében, hathatós intézkedéseket fogantatni népegészségügyi téren a dolgozó tömeg egészsége, jóléte védelmére. Városokban és falvakban egyaránt sorra épülnek az orvosi rendelők, tüdő-, nemibetegsgondozó intézetek, egészségházak, képzett egészségőrök, zöldségesek, növények, orvosok küzdenek a nép egészségéért, szociális jóléteért. A debreceni OTI szűkház és kerületi pénztár orvosi rendelő is ebbe a nagy munkába kapcsolódik be, a tisztifőorvosi hivatalok irányító, kezdeményező, ellenőrző munkája is jelentős.

A közelmúltban Debrecenben is megkezdte BCG oltás is a tüdővész elleni küzdelem szolgálatá: felvette a harcot a legsúlyosabb népbetegség, a tuberkulózis ellen, több mint ötvenezer embert oltottak be tüdővész ellen. Ez a preventív intézkedés hasznos és szükséges, áldásos volt. Most az illetékes orvosi szervek kísérik az OTI orvosi igazgatóság újabb döntő rohamát indít a tüdővész ellen: a debreceni értelmiségi és fizikai dolgozókat földmunkásokat, az üzemek, gyárak, hivatalok dolgozóit szűrővizsgálat alá bocsátják. Tízöt ezer debreceni dolgozót vesznek szűrővizsgálat alá. A munka már meg is kezdődött pénteken a debreceni Dohánygyárban tartották meg az első szűrővizsgát. A „Debrecen” munkatársai érdeklődtek a nagyarányú közegészségügyi munkálatokról és a következő felvilágosítást kapta:

— Debrecenben 15 ezer dolgozót vizsgálunk át, vesznek Röntgen vizsgálat alá a tüdővész elleni védekezés során. A szűrővizsgálatra — mint a példák mutatják — nagy szükség van. Sokan nem is tudják, hogy tüdőbajban szenvednek és öntudatlanul is terjesztik családtagjaik, ismerőseik, munkatársaik körében a vést. A vidéken megtartott szűrővizsgák is ezt igazolják.

Debrecenben öt helyen állítanak fel szűrőállomást, a Vagongyárban, Dohánygyárban, Hejyi Vasút telephelyén, Városi nyomdában és a régi OTI szűkházban.

A szűrővizsgálatot először rohammunka keretében a debreceni tisztifőorvosi hivatal kezdeményezte és hajította végre, 1500 dolgozót vettek szűrővizsgálat alá. Most, amikor a hivatalok, üzemek fizikai és szellemi dolgozóit megvizsgálják, 700 önszóló kisiparos is sor kerül, ezeket is szűrővizsgálat alá veszik.

A szűrővizsga a legmodernebb eszközök felhasználásával történik. Filmképernyő helyeznek el és filmre veszik fel a dolgozók tüdejét. A filmfelvétel során nagyítva látják meg, hogy a tüdőnek van-e baja, meg van-e fertőzve. A filmfelvétel után értékelik ki a szakorvosok, mi a baj, milyen arányú a fertőzés, mik a védekezés, a megelőzés módjai. Minden szűrővizsgálat alá bocsátott, lefelment dolgozó törzslapot kap és nyilvántartásba kerül és ennek alapján indul meg a védekezés eljárása, a kezelés, a tüdővész elhárítása, a tüdővészgócok felszámolása.

Most a dolgozókat vizsgálják meg az orvosok, a családtagokra ez alkalommal nem kerül sor.

A szűrővizsgálatnál felhasználják a legújabb, legmodernebb külföldi példákat és tanulságokat is. Nagy jelentősége van ennek a több ezer védekező szűrővizsgának az ország, közelebről Debrecen közegészségügye, népbetegség szempontjából, de a három és öt éves terv sikeres megvalósítása érdekében is.

Orvosi műszerüzem és Kórházberendező R. T.
VÖRÖSHÁZBEREC UTJA 49
Télifon: 132.
Orvosi műszerek, közzetek, betegpótlási cikkek legelőszőbb beszerzési forrása.

Ime, egy újabb jelentős lépés a legnagyobb érték, a dolgozó ember, a közegészségügy érdekében: a népi demokrácia kormá-

Kincsek a föld alatt

Právai-Vajna Ferenc hőenergiabányászat tisztántúli lehetőségeiről

A hőenergiabányászatról és az ezzel kapcsolatos tisztántúli lehetőségeiről érdekes nyilatkozatot tett Právai-Vajna Ferenc, akinek ezen a téren végzett értékes munkássága közismert. Ez a nyilatkozat egyben leleplezi azt is, hogy a letűnt rendszerben hogyan gáncsolnak és súlyosították el közérdeket és rendkívül tudományos jelentőségű indoklásokat is, ha azok nem szolgálták semmiféle üzleti érdeket.

— Jó húsz év előtt hívtam fel az akkori pénzügyminiszter, Bud János figyelmét — fejtette ki Právai Vajna Ferenc —, arra, hogy az olaszországi Toscanában már évtizedekkel ezelőtt valószínűleg meg a hőenergiabányászatot. Bud János, miután — mint miniszteriuma bányászati kutatási osztályának geológusa — éleje tartam ennek a legelőszőbb energiabányászati lehetőség, 1928-ban ki is küldte Toscanába egy hónapi tanulmányútra. Hazatérve számos helyen előadtam tapasztalataimat, de soha semmiféle komoly technikai előkészítést, vagy kísérletet nem tudtam kiverekedni arra, hogy legalább mutatóságot pipáljak a magyar agyaráll egy kis semmiféle üzleti érdeket sem veszélyeztető géz.

HAJDUSZOBOSZLÓ ÉS DEBRECEN

— 1930-ban — mint mondani szoktuk — hidegre lettek, a Földön Intézetbe osztottak be hatás- és munkakör nélkül. Évekig csak akkor dolgoztam az Alföldön, ha Hajdúszoboszló vagy Debrecen a későbbi kutak lecsapásánál egyetemen az én munkámat kívánták.

— Közben a hajdúszoboszlói 127 és fél fokos fenékhőmérséklet után a tisztórsi fúrás is muta ott 126 c-fokot. Többszörösen egyik fúrás 135, a tisztórsi fúrás 2311 méter mélyen pláne 143 C-fokot is meg a felszínre kiömlő víz is 96 fokot mutatott, vagyis csak 4 fok hiányzott a forrásponttól. En csak jó kaszár tudhatam meg imitt-ámo t valamit ezekről a hővesztéses állami és vállalkozói titkokról. Hozzá, és beleszóli ezekbe ugyan hol lehetett volna.

NAPOK ALATT TÖBB TÖRÉNT, MINT MEGELŐZŐEN 20 ÉV ALATT

— Nem hittem volna a múlt ilyen tapasztalat után, hogy mikor a „Füött Kazánon élünk” c. cikkem megjelent maga a Gazdasági Főtanács figyel fel egy új-ságokra s napok alatt tudós bizottságot küld ki a hőenergia lehetőségének szűrése céljára s ez a bizottság rövidesen a Tudományos Tanács legközelebbi ülésén már tettekkel fog az új bányászati ágazat, a természetes hőenergiabányászat terén közfelfedezhető eredményeket produkálni. Mindenesetre napok alatt több töré-ént, mint megelőzően húsz esztendő alatt.

AZ ELVESZŐ HŐENERGIA HASZNOSÍTÁSA MELEGHÁZAK ÉS ÉPÜLETEK FÜTÉSÉRE

— Vajon hányan tudják, hogy a budai Lukács-fürdőben 1919 óta egy új fűtő kút 64 C-fokos forró vizével is fűtenek? Ki tudja, hogy a szolnoki kút 56 fokos vizével fűlik a fürdők, szállodák, szűkházak, hogy a városligeti második kútunk rengeteg 76 fokos vizéből egy kis rész elég a Széchenyi fürdő fűtéséhez? Pedig de sokat lehetne beszélni arról, hogy mennyi egyébként elvesző hőenergiát hasznosít csak ez a három fürdő, mennyi egyébre való szén és emberi munkatörő használható fel ezzel más célra.

— Mióta beszélünk arról, hogy azzal a sok kihasználatlan elő-lyő termális vízzel fűtsünk né-vénytermelő melegházakat is. Mi-óta tudjuk már, hogy mi az or-rossága a vezetékcsővezés elduga-lásának, feloldódásának, hogy már 40 C-fokos vízzel is sikeresen le-het fal- és megnyeze fűtést csinálni, hogy megint egy magyar mérnök szabadalma szerint még a meleg fürdőviznél langyosabb víz is szolgálhat fűtésre. Na, most végre rekrifogunk!

HOL KEZDJÜK EL?

— De nem ez a lényeges. Megfelelő helyen furva már párszáz méter mélyről olyan aktívus vízgőzt bányásznak, hogy néhány értékes anyag (meán, borax) le-válakozása után éppen úgy turbi-nát hajt, mint a drága kezangöz s olyan — még olcsóbb — villa-mosságot fejleszt, mint a vízlerők amiből nekünk olyan kevés van. A fúrás 100 méter felüli hőmér-sékletű tühevitét vizének turbi-nahajtó gőzzé való áalakítása a felső hideg kondenzáló bűcsűs-vek hőszigetelése csak technikai műszaki csúdat, rátermettséget igényel. A helymegjelölés pedig csak geológiai tudás! Az eredmé-nyet Toscanában és Kaliforniá-ban olyan természetes gőzbányá-szat, amelyik nem energia- és tö-kevesztést elszegényítő üzlet, hanem energia- és tökegyarpi ó, fokozódó jólétet teremtő ember-szolgálat.

— Van a Tisza mentén egy „hasznavehetően” nagy lyuk a földben s abból már jór 96 fokos víz. Vagy hat éve volt ideje fel-melegíteni a csüveit és a földré-teg környezését. Ma 200 létköri nyomású vízszlop áll a 134 C-fokos fenek felett. Nem tud for-ni. Engedjük folyni ez az, úgy hírlék, sok vizet, hadd legyen me-

Debrecen legnagyobb háztulajdonosa, a KIK többszáz házzal rendelkezik és nagyarányú munkálatait biztosítja majd a kisiparnak

Uj intézmény, új hivatal kezdte meg működését Debrecenben a Svetsz pártosa földszintjén balra: a KIK, Közületi Ingatlan Központ debreceni kirendelése. Május első napja óta kezdte meg működését, most van szervezés, kialakulás előtt. Mi is ez a KIK mi a feladata, hatásköre, mit jelent működése a dolgozó nép, a lakosság érdekében? erről érdeklődött a „Debrecen” munkatársai illetékes helyeken.

A Közületi Ingatlan Központ Budapestén már hónapok óta működik, Debrecenben most álli ot-tak fel. A KIK a legnagyobb háztulajdonossá vált pár nap alatt Debrecenben is, birtokába, kezelésébe, ellenőrzésé alá került igen sok ház, a legnagyobb debreceni bérlőházak. A Magyar Közöly múlt eszi örtöki, 100. száma közöl-te az erre vonatkozó kormány-rendeletet, amely szabályozza, mely házak kerültek és kerülnek a KIK kezelésé alá. A KIK tulaj-donképpen egy olyan szerv, amely a közegésztést előzza és mozdít-ja elő, a polgármester, helygym-niszter gyakorol ellenőrzést. A KIK veszi kezelés alá az állami tulajdonba került épületeket, ingatlanokat, így a Pénzügyeti Központ alá tartozó, a régi bank-kek tulajdonát képező épületeket; így a KIK alá kerül többek között Debrecenben az Alföldi Palota, Előttakarék. De a KIK veszi át rövidesen a város tulajdonát ké-pező ingatlanokat, bérházakat, kis házakat is, ami magában re-gez szám, mert Debrecen városi többszörös háztulajdonos. A KIK hez kerülnek a közületek, testületek,

DEBRECEN 4. OLDAL 1949 V. 22.

nya, a népjóéti kormányzat, a Népront tevékeny, alkotó, épít-ő munkát végez, olyan jelentős munkát, amelyeknek az értékét későbbi eredményeit ma még fel sem tudjuk becsülni.

gint 96 fokos és melegítse fel a környezetét a felszínig s akkor csökkentésük a zárónyomást addig amíg felforrhat a 143 fokos túl-hevíté t víz és gőz jöhet fel. Kell, hogy kitörjön. Így indítjuk meg a vízszlop alatt levő gázukat is.

MAGYAR UJDONSGÁG: A TERMÉSZETES GŐZFÜRDŐ

— És mi történhetik, ha a víz nem a fenékről jön, nem forr fel még, de 96 fokos marad? Majd csak felhasználjuk valamire, gyógyításra, róvény emelő üveg-házak ingyen fűtésére. Ha már 96 fokos, bizony könnyebb továbbfű-teni, hogy kázzázzá váljék, mintha 10 fokossal kezdenénk. S ha végre csak egy természetes gőzfürdőt akarnánk a magyar dolgozó népnek adni, ott ahol nincs melegsége sem? Ne-künk van egy csomó 60—70—80—96 fokos természetes forróvizünk is, de még senkinek sem jutott eszébe, hogy ezek rádióemana-ciók gőzzé felfogja, lehű se kicsit és természetes gőzfürdőben gyógy-sa sok beteg embertársunkat az olcsóbbal és bizonyára gyógyít-koában. Ha csak ennyit csinálunk annak a „meleg” kázzázzá fűszá-mentü fűrűsnek a forró vizéből, az is világvíznyomástunkunk, termé-zetes gőzfürdő — fejezi be nyilatkozatát Právai-Vajna Ferenc

Ennek a fejezetnek fényénél sok olyan lehetőség tárul fel, melyek igen figyelemreméltóak hajdúszoboszlói és debreceni viszony-latban is. Bizonyára vesszük, hogy illetékes helyen a kifejté-teknek erre a részére is felelőse-nyek. Hiszen az elmúlt 3 év er-edményei is bizonyítják: a dolgozók államában egyetlen lehetőséget sem hagynak kihasználatlanul, amit népünk javára hasznosíthat lehet.

nyugdíjintézmények háza is bizo-nyos korlátozások és mentési ések alapján, amelyről kormányrende-let intézkedik. De a KIK ve te át a háborús és népellenes bűnösök-nek a népbirtóság által elkobozt házaik, ingatlanait, a disszidáltak, Nyugatra szökötek házaik, úgy-szicéa az Elhagyott Javak által kezelt házaikat is a KIK kezeli a jövőben. A KIK működésével megszűnnek a házigondnokok, megbízottak megbízásai is.

A KIK a háziur teendői: lát-ja el minden vonatkozásban. A KIK-hez kell fizetni a jövőben a lakóknak a lakbért, a KIK fizeti be viszont a házak után járó adó-kat, pótlékokat az adóhivatalhoz. Nem fizés esetén a törvény alapján a KIK mond fel és kéri a nemfizető lakó kikalkulását. De ugyancsak a KIK, mint háziur fi-zei a vízdíjat és végezteti el a szükséges javítási, helyreállítási, tartozási munkálatokat és itt vár a legnagyobb közérdeklő feladat a KIK-re. Hatalmas munkálkalmat biz oszthat a kisipar számára, ami nemzetgazdasági szempontból is jelentős.

Mint informátorunk mondta — Budapestén már igen jelentős eredménnyel működik a KIK, a számok beszélnek. Ezer új lakást épít ett, 520 hemlokzat tartozását végezteti el 21 millió, karban-tartási munkát ad ki 18 millió forint értékben. A KIK 1949. évi mun-ka-programja 95 millió. Vidéken most van kidolgozás alatt a mun-ka-program, a beruházási terv, de nem kétséges, hogy a befolyó jövedelmekből, hátrékos bérek-ből és állami hozzájárulásokból

jelentékeny összeg kerül Debre-ecenben is felhasználásra, építke-zési költsönöket is felveznek a helyreállítási, karbantartási mun-kák elvégzésére és egyfelől a la-káshányt is enyhítik, másfelől a vidéki kisipar is munkához jut. Ugyanis a Népront kormánya a KIK révén elsősorban a kisipart kívánja munkához juttatni és a KIK már meg is kezdte az erre-vonatkozó előkészítési tárgyaláso-kat a KIOSZ-el, Hadnagy Ferenc-cel, a KIOSZ vezető főtitkárával. A cél az, hogy a vidéki kisipar jusson állandó, megfelelő foglal-koztatáshoz.

A legnagyobb munkát adja az új hivatalnak az Elhagyott Javak felszámolása. Sok deportált nem tért vissza, ezek házaik: az Elha-gyott Javak kezelték. Itt sok a vi-tás tulajdonjog, sok a vitás kér-dés. A KIK kivizsgálás után meg-lenes mentességet adhat, ami azt jelenti, hogyha a jogosult tulajdo-nes, örökös jelentkezik, ideiglene-sen is mentesül a KIK kezelése alól az ingatlan a tulajdonos ke-zelheti. Már eddig is sok ilyen ügy foglalkoztatja a KIK-ot. Az örökösödés jellege, mérvé, hogy felmenő, lemenő vagy oldalági örökös is jelentkezhet e a tulaj-donjog átvételére az ideiglenes menesség megkérésére — még nincs teljesen tisztázva és eldönt-ve.

A KIK működése most van tel-forrás alatt, még a kezdetnél tart, de napról napra erősödik, izmoso-dik és mind nagyobb területre kapcsolódik be munkakörébe. Egy-séges irányítást jelent és már ed-dig is van egy érdekes eredménye: sokkal pontosabban fizetik a lak-ók a lakbért — még a hátré-keket is — az új háztulajdonosnak, a KIK-ek, mint a réginek, vagy a gondnoknak.

De sokkal több feladat is vár rá a távozás, helyreállítás során, ami viszont a kisipar számára je-lent majd nagy munkálkalmat.

A KIK rövidesen tájékoztatja a közvéleményt, a közönséget mun-kájáról, eddigi eredményeiről és a jövő beruházási programjáról, jövő munkaerőéről — amely kö-zelről érinti a dolgozókat.

Kösz önet a sportolóknak és sportvezetőknek

A Népront nagy győzelme alkalmából a KLASZ elnöksége leg-utóbbi ülésén a következő nyilat-kozatot hozták:

„A Népront mindezt elsöprő nagy diadalra igazolta mindzo-lyat, akik az ország békéjét, sor-sát, fejlődését, a nép igazi hiva-ított vezetőinek a kezében látják biztosítva. A munkából, amelyből a világszóló diadal megszületett, igazi öntudattal vették ki részü-ket a sportolók és sportvezetők is. Hogy a Népront ilyen hatalmas arányban győzött, abban része van mindazoknak, a derék sporto-lóknak és sportvezetőknek is, akik a munkában résztvettek és az eredmény eléréséért becsületesen harcoltak. A Népront diadalmas győzelme után a Magyar Labda-rugók Szövetsége Kézli Kerületé-nek elnöksége hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik részt kértek és résztvettek a nagy mun-kában. Egyidejűleg tolmácsolja az MDP tükársága és a Népront debreceni elnöksége nevében is ezek köszönetét.

Győzött a Népront és a nagy győzelem után tovább épül az or-szág, javul az életszínvonal és ve-sele együtt erősödik a magyar sport, a magyar labdarugás!

Éljen a Népront, annak nagy vezérével Rákosi Mátyással!
Kele-magyarországi Labda-rugók Alsövetsége Elnök-sége.”

— A „Politika” e heti számában Paul Ferenc írt vezércikket, amely-ben a Népront választási győze-mének jelentőségét méltatja. Ilya Ehrenburg a párisi békekongressz-us szerzett személyes tapasztála-tait írja meg, érdekes portréit kö-zöl a lap Paul Roberson, a világ-hírű néger énekeséről, a békéért és a faji elnyomás ellen folytatott harc kimagasló képviselőjéről. Sok más érdekes cikk egészíti ki a lap tartalmát.

Elesztős diéta az öszülés és öregedés ellen

Ha a haj megöszül legtöbbször azt hiszik, hogy kozmetikai eszközök kivételével, tehát a hajfestésen kívül ez ellen nem lehet semmit sem tenni. Új kutatások azonban azt mutatják, hogy bizonyos diétával meglepő eredményt lehet elérni, amint arra dr. Koczás Gyula professzor egyik érdekes tanulmányában rámutat.

A felfedezés még a harmincas éveken történt. A szülők beleegyezésével egyik kollégium 80 növendékén diétás kísérleteket végeztek. A gyerekeket két csoportra osztották. Az egyiknek a közös diétán kívül buzacsrát is adtak. Hat hónap elmúltával a csirával etetett gyermekek testmagassága kétszer annyit fejlődött, mint társaiké és súlyuk háromszorannyira gyarapodott. Miután ilyen jónak bizonyult a kísérlet eredménye, a gyártást átadták egy kereskedelmi vállalatnak.

Ekkor jöttek a nehézségek. A kereskedők panaszkodtak, hogy a tápszer csomagban megromlik. A technikusok megvizsgálták a panaszt és elhatározták, hogy porkólihi fogják a csirát. Ekkor azonban felmerült a kérdés: nem pusztul-e el a vitamin a porkólihi által.

Dr. Ágnes Morgan kísérletekbe kezdett. Alapdiéta mellett pótkölt és porkólihi csirát etetett fekete patkányokkal. És a meglepő eredmény az lett, hogy a patkányok rövid időn belül megöszültek. A csira nem okozhatta, mert mindeket csoportban voltak hirtelen megöregedett kísérleti állatok. A csirában volt B¹ és B² vitamin, tehát kellett lennie még egy vitaminnak, ami az öszülés ellenszere. Rizsháncsot adott a patkányoknak, mert előző kísérletei alkalmával, amikor soha nem öszült meg a kísérleti állat, azt is adott. És valóban 8 hét alatt újra feketék lettek a patkányok.

Morgan megkereste: mik azok az anyagok, amelyek az öszülés elleni szert tartalmaznak s megállapította, hogy rizskorpa, sörélesztő, máj és nem finomított nádcukormelaz tartalmazza ezt a faktort. Ha fiatal patkányoktól további kísérletei során ezt az új vitamint megvonja, két hónap alatt elhalnak, ami az emberi életben öt évnek felel meg, töpörödött agastyánokká változtatja őket. De újra adgólva vissza tudta azokat fiatalítani. Kutyaikon, tengeri malacokon is ugyan azt az eredményt érte el. A tudományos kutatások eredményeinek kiszivárgása után voltak, akik önmagukon kezdtek kísérletezni sörélesztővel, májjal és más B-vitamin tartalmú ételekkel. Ezek közül később sokan jeleztek, hogy hajuk nem ösz már. A kutatások azt is megállapították, hogy a tényező, mely megakadályozza az öszülést, előmozdítja a hajnövést. Azonfelül a pantheon sav, mely szintén a B-vitamin csoport tagja, ugyancsak kísérletileg a tényezőnek. Egy kórházi orvos para amino bezoe sav által, amit elesztőben adott, a haj látható sötétedését észlelte embereken. A tudósok általában azt hiszik, hogy az ősz haj csak külső jele annak a belső változásnak, amit általában öregedésnek neveznek. A haj színét a pajzsmirigy és a mellékvese kormányozza. Mindkét mirigynek ártalmára van, ha a B-vitamint a szervezetből megvonják: azokkal a változásokkal, amit a két mirigy károsodása von maga után, együtt jár az öszülés, a bőr ráncosodása és az izomzat gyengülése. Ennek bizonyítására egyik kutató óriási patkányokat nevelt születésüktől fogva etetett velük elesztőt, amely az öszülés elleni és hajnövesztő vitamint tartalmazza. Két éves korukban, ami az embernél 60 évnek felel meg, más patkányok már előregedtek, ezek a szuperpatkányok kissé szürkülnek, de testileg erőteljesek és szaporak.

A külföldi kutatóaktól függetlenül teljesen azonos, de sokkal szélesebbkörű kutatást végzett és hasonló tudományos eredményekre jutott dr. Lános Anna a nécsi evetem nyugvószertani in-

tezetében.

Bizonyos, hogy egészen nem lehet elkerülni a megöregedést, de nem egy tudós a mai tulinom életkezdést tekinti a mai tulkorai öregedés egyik okának. Ezért látszik hasznosnak a természetes ételek bő fogyasztása, amilyen a máj, az elesztő, barna

Kevesen tudják, hogy...

...a világ legnagyobb festői és szobrászai alacsony sorból küzdöttek fel magukat a halhatatlansáig. Így például: Lysippos, az ókor egyik legnagyobb görög szobrásza földmunkás volt; Murillo, a XVI. század nagy spanyol festője, cipész, Varavaggio, a XVI. századbeli festő mezőkeverő a vatikáni építkezéseknél. Rosa Bonheur, a XVIII. századbeli híres francia állatfestő, mint varrónő kezdte pályáját; Daumier, a halhatatlan francia gúnyképrajzoló, egy ügyvélnél volt kifutófiú; Rodin, a XIX. és XX. század legnagyobb szobrásza teherfuvaros; Meunier, a kor másik nagy szobrászt, bányász; Munkácsy Mihály pedig — ez már mindnyájan tudjuk — asztalosian volt.

...Leonardo da Vinci, a XV. században élő olasz festő, a művészetek történetének egyik legnagyobb alakja, nemcsak mint festő, hanem mint építész és feltaláló is halhatatlan. Ő találta fel az úgynevezett „sötétkamrát”, amely az egész fényképezés alapja, a búvároltató és búvárszak az ő találmánya, de már akkor a fejét törte mérges gázokkal telt bombák, repülőgépek feltalálásán; e rontó találmányok mellett az ő nevéhez fűződik a híres milánói számai készítéséhez szükséges gép feltalálása, az önműködő pesenyesütő nyárs, mindezek mellett bonctannal is foglalkozott, megírta 120 kötetes bonctani művét, 40 kötetnyi munkáját a vizierőről és még ma is érvényes „Érekezését a festészetről”.

...az első világháború megelőző éveiben merényletet követtek el a londoni Nemzeti Képtárban, Velazquez, a nagy spanyol festő „Venus és Cupido” című festménye ellen. Egy jólöltözött hölgy gúnyos mosollyal lépett a festmény elé, ballát emelt ki köpenye alól és bezúrta a kép üvegét, majd hatalmas sebet ejtett a képen ábrázolt istennő meztelen testén. Eleinte azt hitték: elmeháborodott, de a rendőrségen nyugodtan elmondta, hogy Mary Richardsonnak hívják és a női választójogért küzdő harcos asszony szövetség tagja. „Szándékosan pusztítottam el a világ legértékesebb műveinek képét — jelentette ki —, hogy tiltakozzam egy olyan kormányzat ellen, amely el akarja pusztítani a világ leghíresebb asszonyjait: Mrs. Nakhurstot” (Mrs. Nakhurst a női választójogért küzdő asszonyszövetség vezetője volt.) Csak nagy fáradsággal és munkával sikerült idővel a felmerüléstől mentesíteni a képet helyreállítani.

...Holbein, a XV. századbeli halhatatlan német festő összevezetett egy szemérmelen gróffal, akit letaszított lakása képcsőjén. Amikor a gróf ezt elpanaszolta VIII. Henrik királynak, az így válaszolt: Hja kedvesem, ha kedvem tartja, nyolc paraszthól nyolc gróft csinálhatok egy pillanat alatt, de nyolc grófból sem tudnék soha egyetlen Holbeint csinálni.

...az a nálunk is közsímet mondás: „Varga, maradj a kaptafánál”, az ókori görög festőtől, Apellestől ered. Egy varga megrendelte képét a festőnél de mikor a kép elkészült, a megrendelő kifogásolta a sajnó hibás megfestését. Apelles kijavította a hibát, de a varga ekkor kivette az ecsetet a festő kezéből és a lábat kezdte „javíttatni”. — Erre mondotta Apelles: varga, maradj a kaptafánál.

...Ingres, a napoleoni kor legnagyobb festője, a művészettörténet egyik legmesteribb rajzművésze, nem sokat tartott művészetéről, inkább hegedűjátékára volt büszke. Kortársai szerint gyalázatos rosszul hegedült. Azóta nevezik a franciák: „Ingres hegedűjének” nagy művészek, írók, tudósok olyan mellékkezdését, amelyre büszkébbek, mint igazi hivatásból fakadó alkotásaikra.

* Minden helyen lehetőleg szerdáiig vásárolni meg toto szelvényedat.

DEBRECZEN

1949. V. 22.

rizs, rizskorpa, rizsháncs, Pantheon-sav forrása a tojás, borsó, magvak, bab, burgonya. Ezen felül ajánlatos rizsháncsot és elesztőt szedni De senki ne várjon hirtelen hatást és az adagolásra nézve kérje ki orvosa tanácsát.

Emlékkönyv Oláh Gábor sirjánál

Bensőséges ünnepség ment végbe a Köz-emetőben a díszirányok elején szerdán Oláh Gábor sirjánál. A költő barátai, rokonai, tisztelői álltak körül az óriás thuja-bokor árnyékában szunnyadó író hantját. A kossu hka és árvácska virágok közül egyszerű akácfeje magaslik ki. A költő nyelve elmosdott rajta. Baja Mihály és Gyökössy Endre most ömöttvasból készült táblát készíttettek a fejére. Így most jól látszik:

OLÁH GÁBOR
1881—1942.

A régi írás betűi: realisk, tanár, élt 62 évet, meghalt 1942-ben. Béke poraira.

Hét éve már, hogy ő is elment Gyulás József és Maday Gyula után.

Ők öten alkotják a „Bokréták” nevű irodalmi társaságát, amelyből már csak Gyökössy Endre és Baja Mihály él. Miképp született az a régi, jőhírű írói vállalkozás, a Bokréta?

Gyökössy Endre magyarruhás jogász ott lakott Debrecenben a Morgó u. 39. házában Magyaróssy Gábor törzsmesternél. Odajártak Gyökössyhez a barátai. Mind frogattak már akkor. Baja Mihály teológus, Gyulás Józsi szerkesztő, Oláh Gábor és Maday Gyula bölcsész. Felolvasák egymásnak a verseket, tudták egymásról: ki melyik lánykába szerelmes. Dalok születtek, nóták keltek származására és észre se vették, hogy megszülette a közben közös lelkesedésük a „Bokréták”.

Az öt fiatal költő időnkint egy-egy kötetben vitte a világ elé, ami termése volt. A zsigógo poyvain ma is megjelölnek egy-egy lelkes irodalombarát, aki örül, hogy kaphat egyet a régi Bokréta-kötetből.

A Déri Múzeum Oláh Gábor-szobájában ott van a fényképük, ott az emlékek.

A húsz fiatalok mint barátok is nagyon szerették egymást, az életen végig. Oláh Gábor egyszer, mikor Pestre kerültek igen nagy belegséggel küzdött. Azt írta később az édesanyjának: — Anyám, ha Gyökössy Bandi nincs, már én se volnék. Ő ápolj éjjel-rappal hűségesen. Mikor meglátogatta őket Gyökössy a Kar-utcai hajlékban, a jó anya sírva borult a jó barát nyakába, úgy közönte meg neki a Gábor megmentését.

Baja Mihálynak van egy értékes albuma. Tiszta lapjaira verset ír egy-egy vendég. Abba írta Gyökössy:

DEBRECENNEK IZENEM
Oláh Gábor szoborról álmodott és sírköve sínos, sírja vad homok, még satnya fű se hajladoz fele te a fejfájárol a név is lekoptott, Oláh Gábor! Debrecen hamar elfeledte.

Két éve írta ezt a verset. A név azóta még jobban elűnt. Azért kellett most az emléket megújítani meleg szívvél.

Hét éve bizony, hogy Oláh Gábor elment. Egy-egy felbuzdulása ma is elfogja a szívet. Egy-egy tréfája visszafénylik. Egy-egy dala visszazeng.

Kegyvetes szép esemény volt ott a Köz-emető díszsírjainak az elején, a vadgálambhúgásos fák alatt fényes betűkkel írni a kopót: fejére ezt a nevet: OLÁH GÁBOR, és virággal szórni be a kertészek keze által szépen zöldülő hantot. A föllelme csatlógja felette májuszi zsol árait.

Hegyaljai Kiss Géza.

— Sakl. A DSZMTE sakkózi ma reggel háromnegyed 9-re a Bikában jelenjenek meg. Akinek sakkja van, hozza magával.

Ez jó munka volt!

Dolgozó parasztságunk milliói a Népirotra adott szavazatukkal bebizonyították politikai érettségüket, s a velősi munkák odaadó, lelkes elvégzésével tanujelét adták becsületes építőszándékuknak. Az életbevégoan fontos, nagy nemzeti feladatok rájukese részének elvállalásával és megoldásával egy emberként felsorakoztak az élen járó, országvezető munkásszótály mellé és a vele való szövetségben az alkotás, haladás nélkülözhetetlen tényezőiként biztos alapjai népi demokráciánk fejlődésének.

Az egész magyar nép őszinte szeretettel és megbecsüléssel tekint a falvak és tanyák dolgozó parasztságára felé. Négy év óta léltő, aggdóó együttérzéssel nyomonkísérte azt a hősiés, önfeláldozó, sokszor emberlelti küzdelmet, amelyet a paraszti százczek megharcoltak először a fasiszták által kiiosztott, lerombolt, löntkermet magyar mezőgazdaság helyreállításáért, a belévo kenyér megteremtéséért, majd az újjáépítés lehetőségeinek létrehozásáért. A nehéz évek, a gondokkal, a bajokkal, csapásokkal teli hónapok — hála a parasztság erőfeszítéseinek, napkeltől napnyugtáig való szaktadlan munkájának — elmúltak anélkül, hogy népünk nagyobb hiányokat szenvedett volna: a dolgozók és gyermekeik számára szükséges mindennapi kenyeret és élelmet mindenkor biztosítani tudtuk.

Most az ország fejlődésével, a széles néprétegék sorsának soha nem remél javulásával, a dolgozó életszínvonalának állandó emelkedésével egyidőben a magyar paraszti milliók is boldogabb, jobb korszak küszöbén állanak. Népi demokráciánk bölcs, tapasztalt, kipróbált vezetői, s a egyszerű gazdasági szakemberek megteremtették az ország politikai és gazdasági feltételeit, amelyeknek révén parasztságunk elindulhat a fejlődés útján.

Olcsoóbbodtak a nyári ruházati cikkek

Egy év alatt sokat fejlődött a magyar textil- és ruházatiipar. Ennek eredményeképpen az árucikkek olcsóbbak lettek és növekedett a forgalom is. Például a Kálvin-téri állami áruház női ruházati részlegén a tavalyi tízszerezésére nőtt. A cipőszótály egynapi forgalma akkora, mint tavaly az egész áruházé volt. A felhőmúipari vállalat a januári 97.000 darabos termelését áprilisban 129.000 darabra emelte. Csak freskóingból, amelynek egységára 33.70 forint, 37.600 darab készült. A 45.38-as típus zefiringből 12.338 darabot termeltek.

A női karton- és strandruhák háromféle színbással, a legkülön-

bözőbb mintáit anyagokból kaphatók a múltévi 69.80 helyett 59.80 forintért. A kék vászonszoknya 51 forint, a rövidujjú blúz különböző színben és mintában 41.20-ért árulják. A legújabb modellű női vászonszoknya 74 forintba kerül.

A gyárban most készítenek 20.000 női strandpongyolát, amely százforint os áron kerül piacra. A női szandalecipő 102 forintól 81 forintra, a férfiszandál pedig 120 forint helyett 102 forintért kapható. Havonta tízezer férfi vászonöltönyt készítenek a gyárak, amelyek már avatva vannak. A vászonöltőny ára 288 forint.

Tudnivalók

a házadómentességről

A pénzügyigazgatóság értesíti az édelelt házadóalanyokait, hogy az egyes ideiglenes házadómenteségek megszüntetése tárgyában megjelent 2720—1949. Korm. sz. rendelet az ideiglenes házadómentességeket 1949. évi március hó 31. napjával megszüntette és azt csak a családi házak, társasházak és az 1945. évi január hó 1. napja után használatba vett házakra tartotta fenn, ez u öbblakra abban az esetben is, ha azoknak építést korábbi időpontban kezdtek meg és akkor is, ha az adómentességet ilyen épültre a korábbi jogszabályoknak megfelelően, de már az újabb jogszabályok alapján engedélyezték.

A rendelet előírásában családi ház az olyan lakóház, amely a házfelügyelői lakáson kívül legfeljebb két lakást vagy legfeljebb egy lakást és egy üzletet (műhely, iroda vagy más hasonló helység) foglal magában.

Ha az adóalany több adómentes családi háznak a tényleges birtokosa, választhat, hogy melyik adómentes családi házának mentességét kívánja fenntartani és ezt a körülményt köteles az adóhivatalnál, községekben a községi előjáróságnál bejelenteni.

Ha az ideiglenes mentesség tar-

tama alatt az adózó helyreállítást vagy átalakítást kedvezményes kápot, az ideiglenes adómentesség időpontja ebben az esetben eltölödött. Az adómentesség megszűnése esetén az adózó azt az adó-többletet, melyet így módon elvesztene, megkaphatja, ha az házadókedvezmény helyesbíését az illetékes állami adóhivatalnál május hó 31. napjáig megkéri.

Ugyancsak kérheti az ideiglenes adómentesség megszűnésével kapcsolatosan a vagyondézma, szaporulati dézma és vagyondó helyesbítését is, ha annak folytán azonnak alapja legalább 20 százalékkal esőlkenne.

Pénzügyigazgatóság.

Felakasztotta magát, mert meghalt a felesége

Farkas László 63 éves vámos-pérsi földműves Répálapos dűlői lakásán felakasztotta magát és mire rátaláltak meghalt. Tetét azért követte el, mert egy órával előbb hosszas betegskedés után meghalt a felesége.

MŰSOROKAT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky utca 1. szám, Bika-bérláz.

— 9 találatos toto szelvényedő ne dobd el, mert összegyűjtve azokat, vizsgálatban részesülhetsz.

Heti krónika

KÜLFÖLTIKA: Jugoszláv részről újabb gyilkosságot követtek el a határon: megölték Puskás Imre boavédet. A magyar kormány erélyes tiltakozás-jelentést b... Angol rendőrök egy loagyl hajó fedélzetéről elrabolták Gerhard Eisler ismert német antifasisztát, ami a haladó világ közvéleményében nagy meglepetést és felháborodást keltett. — A prágai államvédelmi törvényszék halálra ítélt három cseh hazárulót, egy alezredest és két poigári személyt összeesküvés, kémkedés, hazaárulás miatt. — A csehszlovák kormány megerősítette a magyar kormánnyal kötött barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezményt. — Tömegesen lépnek át az osztrák szociálisák a kommunista pártba az ismeretes béregyezmény miatt, amely a közszükségleti cikkek árát erősen emelte. — Az olasz gyarmatok feloszlására vonatkozó tervek ellen tiltakoznak az érdekelt gyarmati országok, az ENSZ közgyűlésén nem fogadták el Bevin és Sforza javaslatát. — Az atheni monarchó fasiszták terrorral és újabb háborús intézkedésekkel, tömeges kivégzésekkel válasznak a demokratikus görög kormány békejavaslatára. — Bulgáriában vasárnap volt a néptanácsválasztás. A Hozafias Arcvonal közel 93 százalékos többséget kapott. — Németország szovjet övezetében vasárnap volt a német népkongresszus választása. 95 százaléka leszavazta a választóknak, a demokratikus tömbbe tömörült pártokra 99,1 százalék szavazat eset. — Nagy békéltetés volt Londonban, az angol munkáspárt Zalliapust kizárta bekeapárt politikája miatt. — Hétfőn kezdődik Párisban a külügyminiszterek értekezlete. — Véget ért az (UNO) Egyesült Nemzetek közgyűlése. — A jugoszláv kormány ismét súlyosan megsértette a nemzetközi jogszabályokat, amikor elrendelte, hogy a Budapest-Tirana, Magyarország-Albánia között közzelkötött repülőgépjáratok kötelesek útjukat Belgrádban megszakítani és átvizálni vizumot kérn. — A magyar kormány tiltakozott és ellenrendszabályokat lépett életbe.

BELPOLITIKA: Hatalmas győzelmet aratott a Népront a vasárnapi országgyűlési választásokon, a szavazatok 95,5 százaléka a Népront-ra esett. — A magyar Függetlenségi Népront elnöksége kiáltványt intézett a választás után és ünnepélyesen ígérte, tett hogy megvalósítja mindazt, amire a választási programban elkötelezte magát a Népront. — A külföld is meleg elismeréssel írta a magyar képviselőválasztásokról és az új magyar országgyűlés valóban népi országgyűlés, — állapítják meg. — A magyar dolgozók milliói tiltakoztak a Gerhard Eisliert ért merénylet és jogtalan bebörtönzés ellen. — A magyar dolgozó nép kegyeleltel és hálával emlékezett meg Budavár 1949 május 21-i elfoglalásának 100 éves évfordulójáról.

30 vagon szalámit gyártunk az idei szezonban

A téli szalámi, amely egyik legfontosabb valutaszerező exportcikkünk, egyre nagyobb mennyiségben kerül kivitelre. Ezt a kedvező körülményt a gyártás emelkedése teszi lehetővé, ami az államosítás óta egyfolytában tart. 1946-ban előállított hét vagon helyett az 1948 szeptembertől 1949 szeptemberig terjedő időben 30 vagon gyártunk. A Herz szalámi-gyár dolgozik főleg exportra és ennek üzemét bővítették új hűtőkompresszorokkal, húshető fűtőközlével. Új, modern húsvágógépet is kap a gyár. Az eddig használt gép félóra alatt 25 kg húst vágott fel, az új gép pedig öt perc alatt 50 kilót. A gyárban teljesen kikészítették a sejtet.

— Ha nem veszel toto szelvényt nem is nyerhetsz.

Temetkezési vállalat gépkocsija alá vetette magát egy életunt asszony, — felborult a gépkocsi

A klinikai épületek közelében a Pallagi úton Mezei Györgyné 42 éves Pál utca 13 alatti lakos, aki előzőleg késsel felvágta csuklóján az ereket, a Paál Béla gépkocsivezető által vezetett autó alá vetette magát. A gépkocsivezető nyomban fékezett, azonban már nem lehetett elkerülni a gázolást. A következő pillanatban pedig az autó is felborult, vaószínűleg a gyors fékezés következtében. Mezei Györgyné kisebb sérülésekkel a klinikára szállították. Tetét betegsége miatt követte el. A gépkocsi megromlott, és benne ülő Paál Béla is megsebesült.

Hírek a Szovjet-Unióból

Ujabb orosznyelvű fordítások a magyar irodalomból. Levin szovjet költő, a szovjet műfordítás egyik legkiválóbb mestere Petőfi verseinek fordítása után most Czuczor Gergely, Vajda János és Tompa Mihály költeményeinek fordításán dolgozik. Mint kijelentette, a magyar klasszikus költemények fordítása során mindössze meggyőződik arról, milyen kincsek rejt magában a magyar költészet, milyen gazdag és milyen sokoldalú.

Tehetségverseny az urali falvakban. A szverdlovzski terület körzetében most tartják meg a falusi művész önképzőkörök sergesszemélyét. Ennek keretében 25.000 parasztlány és leány mutaja be színészi, énekesi, zenéi és táncos tehetségét. Különösen nagy népszerűségnek örvend a brusznyaki kultúrház műkedvelő színtársulata, amelyet húsz évvel ezelőtt alapítottak. A területi szovjet végrehajtóbizottság ennek az együttesnek a tagjait elismerő oklevellel tüntette ki. A kitüntetettek közt van J. T. Brusznin is, aki már három évtizede szerepel nagy sikerrel a falusi színpadokon. A körzeti versenyek befejezése után tavasszal tartják Szverdlovszkban a területi sergesszemélyt, amelyben a körzeti versenyek győztesei kerülnek szembe egymással. Számos körzetben most kiállításokat rendeznek, amelyek a kolhozparaszatok képzőművészeti alkotásait mutatják be. A kiállításokon fűtőszobrázások, fa-, kő- és csontfaragások, valamint a gyermekjáték-készítő eszmesterek szerepelnek.

A Baskir Autonóm Szocialista Tanácsköztársaság a cári önkényuralom alatt Oroszország mezőgazdaságának egyik legelmaradottabb felgyarmata volt. A szovjet hatalom alatt Baskiria mezőgazdasága virágzó fejlődésnek indult. A szántóföldeken sokszáz traktor és mezőgazdasági gép zúg. Ebben az évben a Szovjetunió kormányja újabb intézkedéseket fogantatott Baskiria mezőgazdaságának további fejlesztésére. A nagy szovjet mezőgazdasági gépgyárak legkorszerűbbeként, magvas gépeket, kultivatorkat és kombajnokat szállítanak Baskiriába. A legnagyobb mezőgazdasági kerületében új állami traktor- és gépjárműtelep állanak fel és megkezdtek négy új hatalmas faiskola létesítését.

Francia származású nagybirtokos a debreceni uszorabíróság előtt

A debreceni törvényszék dr. Gavallér László törvényszéki bíró, mint uszoraegyebíró szombaton tárgyalta Des-Escherolles Krusper Gilbert nagyrabéi földbirtokos bűnügyét. Des-Escherolles régi francia családából származik, anyja „baró” Podmaniczky Irma, a felszabadulás, a földreform előtt 437 hold földje volt Biharban. A 43 éves vádlott magyar állampolgár, most azzai vádoitja az államügyesség, hogy a múlt gazdasági év végén 138 mázsa búzát nem szolgáltatott be. A földreform után 96 hold földje maradt, ebből 56 hold szántó, az ez után járó beszoállítását nem teljesítette búzából, más terményből nem maradt el. Azzal védekezett, hogy aszály volt, létező kár érte és nem volt, nem létező annyi búzája, amely fedezte volna a beszoállításra előírt mennyiséget. A bíróság elrendelte a bizonyítást, amit a helyszínen folytat le az államügyesség, ezután hoz majd ítéletet a bíróság.

— A nagyvokonyai legelőn a juhnyírás 23-án megkezdődik és 2-ig tart. Akik ezen idő alatt meg nem nyírnak, azoknak saját költségükre lesznek juhaik megnyírva. Juh- és marhaoltási költség a számadónak mindenki adja át, mert addig a gyapju el nem hozható. Veze ózár.

Filmművészeti és képzőművészeti kiállítás lesz Debrecenben

A Mozgóképzési Nemzeti Vállalat és a Képzőművészek Szakszervezete a debreceni képzőművészekkel karöltve kéthetes kiállítást rendez Debrecenben a Vigaszínház- és Apollo-mozgósínházak előcsarnokaiban. A kiállítás célja a nép széles rétegei előtt népszerűsíteni a filmjártást, mozi, mint a képzőművészet. Ebből az alkalomból Debrecenbe érkeznek a Mozgóképzési NV vezetői és fővárosi képzőművészek, akiknek a debreceni képzőművészekkel közös rendezésben lebonyolítandó kiállításra van hivatva elmélyíteni a főváros és vidék kulturális kapcsolatát.

A kiállítás Debrecenben egybekapcsolódik a monumentális szovjet filmalkotás, a „Tallakozás az Elbán” díszbemutatójával, mely ünnepélyes keretek között lesz megartva a Vigaszínház-mozgóban. Úgy a kiállítás, mint a béke szolgálatában álló filmek bemutatását nagy érdeklődés előzi meg.

Térképet készítenek a napról

Egyik külföldi lap érdekes cikkben számol be a napkutatás újabb eredményeiről. A nap ugyanis nemcsak fény- és hőszugárakat küld a Földre, hanem nagyobb hullámhosszú elektromágneses sugárzást, rádióhullámokat is. Ezeket a sugárakat hatalmas fényűzőkkel egyesítve egy antennához kapcsolt felevőkészülékkel fogják fel és hanghullámokká vagy fényjelzéseké alakítják. A nap különböző részéből érkező hullámok erőssége változó, így teljes térképet tudnak készíteni a napról. A napotól helyzete is megállapítható, mielőtt még láthatóvá válna. A rádióhullámok energiája ugyanis a napotól helyzetétől, számukól és nagyságuktól függ. Az új kísérletek megállapítása szerint a nap hőmérséklete jóval magasabb, mint az eddigi mérések kimutatták.

Holnap este: Beethoven-est

Hosszabb szünet után a MAV Főharmonikus Zenekart újból hallhatja Debrecen zenekedvelő közönsége: hétfőn este 8 órai kezdettel lesz a zenekar Beethoven-estje, amely egyben a Mesterbériet X. utolsó hangversenye is. A műsoron három Beethoven-mű szerepel: az Egymont-nyitány, az Esz-dúr zongoraverseny és a III. (Eroica) szimfonia. A zenekart Sebastyen András vezényli, az Esz-dúr zongoraversenyyel közreműködik Varjas Anna zongoraművész.

A hangversenyre a Magyar Könyvtárak Kulturális egyesülete tagjai 50 százalékos kedvezményű jegyeket válthatnak az idegenforgalmi hivatalba, amely ma, vasárnap délelőtt 11 és 1 óra között ügyeleti szolgálatot tart és a közönség rendelkezésére áll.

Önként jelentkezett a „javíthatatlan” sikksztó

A debreceni rendőrség büntügyi osztályán önként jelentkezett Tóth János nyirkarász lakos, kisvárdai postásbiztosító, aki beismerte, hogy 802 forintot a hivatali pénzből elcsikkasztott.

— Kivánom a megbüntetésemet — mondotta az önként jelentkezett sikksztó — mert beláttam, hogy javíthatatlan vagyok. A 802 forintot ugyanis kéresemre édesapám elküldte, hogy térítsem meg és én ezt a pénzt is elköltöttem.

Tóth János őrizelbe vette a rendőrség és Kisvárdára kísérik ügyének kivizsgálása végett.

SZÓRÓLAPOT a Tiszántúli Könyv- és Lapkötő Rt-től Bajcsy Zsilinszky u. 1. Bika-bérlház.

Debrecen államosított üzemei egyre fokozódó eredményeket mutatnak fel

Munkássztyálynk, mióta magának építi az országot egyre fokozódó eredményeket mutat fel. Ezt tapasztaljuk országos viszonylatban és ugyanezt észlelhetjük Debrecenben is.

A munkásság mélyen átérzi annak igazságát, hogy mióta övé az üzem, saját magának dolgozik, a felmúlót haszon a dolgozó nép hasznára. Nem nyereszgedők, haszonhúzókt zsebébe jut immár a termelés eredménye, hanem egyrészt mind nagyobb összegek jutnak újabb beruházásokra, másrészt népi demokráciánk a többletet visszajuttatja azoknak, akik egyre fokozódó lendülettel végzett termelőmunkájuk által elősegítették a terv teljesítését.

Az iparügyi minisztérium kimutatása szerint az előirányzott egymilliárd forint állami nyereségrészesedésnél 16 százalékkal többet fizettek be. Ez a tény világoosan mutatja, hogy mennyire hasznos és hamis volt a reakcióknak minden mesterkedése, mellyel az államosítás idején azt igyekeztek jósolni, hogy az államosított üzemek működése deficitessé lett. A

16 százalékos túteljesítés és csatlósós választ adott ezekre az emlékezőn felröppent hírsztorizációkra.

A dolgozók államában az ünnatos munkásság jól tudja, hogy a munka eredménye: saját sikere. Az üzemek államosításával megszűnt a profitvágy, a munkások kizsákmányolása és amire a tőkés rendszerben nem volt példa: a dolgozók visszatérítést kapnak, a többlet visszatérül hozzájuk a jól végzett munka dísméréseként.

Debrecen államosított üzemeiben is kiválóan teljesítették kötelességüket a dolgozók. A Hajlított Bütorgyár, a Hajdúszági Bütorgyár, a Tánacsics cipőgyár, Keregyár, Magasépítési N. V. dolgozói és a debreceni mozgóképzőszínház is megérdemelten jutnak a visszatérítéshez, melynek 40 százalékát egyéni jutalmazásokra, 60 százalékát kulturális és szociális célokra fordítják.

A nyereségvisszatérítés újabb lépcsős éle színvonalunk emelkedésében és diadala a jól végzett munkát megbecsülő természeti munkarendszerünknek.

15 ezer dalost mozgatnak meg a pünkösdi zenei ünnepségek

Ahogy közeledik pünkösdi ünnepe, mind nagyobb mértékben bontakozik ki a Bartók Béla Szövetség zenei ünnepségeinek programja. — A Szövetség az ország 11 nagy városában, — közöttük Nyiregyháza is — egyúttal tartja hagyományos nagy dalos találkozóit, ami lényegében abban tér el az eddigi hagyomány rendezvényektől, hogy most nem versenyezni, hanem ünnepelni jönnek össze az ország énekkarai.

A pünkösdi zenei ünnepségek több mint 15.000 dalost mozgatnak meg, 260 egyesület, számon íjűsági énekkar, félézsáz zenekar, táncsoportok vesznek részt a magábanemében Magyarországon először rendezett ünnepségeken. — A helyi rendezőség karöltve a

Függetlenségi Népront és a Szabadművelődési Felügyelőséget szervezeteivel, lázas munkával készül, hogy városunk méltóképpen készüdjön el a nagy találkozóra.

A hangverseny és az ünnepségek mindenki látogathatja, aki viseli a zenei ünnepség szép kivitelű színezett alumínium plakettjét, ami 2 forintért már elővételben kapható a renkező egyesületnél, illetve a Debrecenben székelő Bartók Béla Szövetség kerületi titkárságánál, Vörös hadsereg-útja 58. I. em. A pünkösdi zenei ünnepségek két napján az 1 számú postahivatal a Bartók Béla Szövetség jelvényét is magábanfoglaló különleges alkalmi bélyegzőt használ és rendkívüli szolgálatot tart Nyiregyházaán.

Szovjet mezőgazdasági kiállítás nyílik meg ma délben az MSZT nagytermében

A Magyar-Szovjet Társaság székházában ma délben 12 órakor nyílik meg a szovjet mezőgazdasági eredményeit bemutató kiállítás. — Az Iparművészeti Főiskola növendékei által készített hatalmas képek ismertették művészi és megkapó formában, honnan indult el és mire volt képes a szocializmus első országának mezőgazdasági termelése. A megnyitó beszédet Czifra Sándor országgyűlési képviselő tartja. A kiállítás két hétig lesz nyitva, minden érdeklődő díjtalanul megtekintheti reggel 9-től este 6-ig. Az MSZT vezetőség szeretettel hívja tagjait a megnyitó ünnepségre és egyáltalán a kiállítás megtekintésére, de örömmel várja és szívesen látja a dolgozó parasztságot és a város minden dolgozóját.

A zeneiskola jövő heti hangversenyei

Debrecen város Zeneiskolája és a Debreceni Zenepedagógus Munkacsoport kedden tartja az évi VII. (a Bartók-verseny közepdöntőjében résztvevő növendékek) csütörtökön, 26-án VIII. (Preklaszifikációs) nyilvános hangversenyt. Penteken, 27-én tanári hangverseny lesz, melyen P. Nagy Ilona (zongora) és Versényi Ida (szavaltó) lépnek fel. Mindhárom hangversenyre jegyek kaphatók a zeneiskola titkári irodájában.

A népbíróság őrizelbe vette dr. Lengyel Zoltán főorvost

Az OTI debreceni kerületénél teljesített szolgálatot dr. Lengyel Zoltán főorvos, aki időközben a fővárosba költözött. Sorozatos feljelentések nyomán a debreceni népbírószék vádat emelt ellene, mert 1938-41 között mint OTI orvos a feljelentések szerint durván bánt a betegekkel, nagy vizsgálatot megőket és olyan véleményre adott, hogy nem jogosultak táppénzre. Egy másik vádpont szerint feljelentett egy debreceni embert, akij ennek

folytán internáltak. A debreceni népbíróság június 28-ra ki is tűzte már a főtárgyalást és egyben elrendelte dr. Lengyel Zoltán főorvos letartóztatását, amit Budapesten fogatatosítanak.

— Ha szereti a jó zenét és szeret kellemes társaságban szórakozni, úgy jöjjen vasárnap esteként a Havancsák tánciskolába. (Arany Bika-épület, Klsgerzsdapár kultertermében.) Hangulatos, nyívos ösztánc fél 8-tól fél 12-ig.

Társat kapott az özevgy parlameti oroszlan. A felszabadulás óta özevgyen búskodott az országgház bejáratánál az orosz lán, Parja a háború áldozata lett. Most aztán gondoskodtak róla, hogy ne újjón tovább is árva. — Valamelyik szobraszműhelyben megszülelt közben a társ és azóta kettesben várják az új képviselőket, a dolgozó nép leöbjában.

A debreceni népbíróság szombaton tárgyalta Erős Sándor volt özevezető, 6/1 zsidó munkásszázd volt szakaszparancsnokhelyettese háborús és népelénes bűnügyét. A vád szerint a munkaszolgálatosokkal durván bánt, ütötte, verte őket. A népbíróság egyévi és háhónapi börtönrre ítélte, a büntetésből eddigi fogságával 3 hónapot és 20 napot kitöltöttnek vett. Erős Sándorral együtt a 6/1 munkásszázd minden kerettagja a bírószág elé került. Erőst ítélte el most a bíróság, a többlet már korábban a népbírószág előtt felelték. A népbírószág súlyosbíttatás, Erős enyhítésért feltebbezett.

— Felakasztotta magát, mert megdorgálták, Kovács Antal 17 éves fiú, Szüleinek Nagyhegyes 48 szám alatti lakásán követte el az öngyilkosságot az árkevény lelkületű fiú.

ISMÉT ERKEZETT! 70K/100. 1sz hib. postai szinek 1-21 HBC/AFX gy. hib. postai szinek 4-70 Felnyom, szövel, divalvászon nagy választékon olcsó díkon. DEBRECEN, divatház.

Heti krónika

KULPOLITIKA: Jugoszláv részről újabb gyilkosságot követtek el a határon: megölték Puskás Inre honvédet. A magyar kormány erélyes tiltakozás... A magyar kormány erélyes tiltakozás... A magyar kormány erélyes tiltakozás...

BELPOLITIKA: Hatalmas győzelmet aratott a Népfront a vasárnapi országgyűlési választásokon, a szavazatok 95,5 százalékát a Népfront-ra esett... A magyar Függetlenségi Népfront elnöksége kiadványt intézett a választás után és ünnepélyesen ígérte: tett hogy megvalósítja mindazt, amire a választási programban elkötelezte magát a Népfront...

30 vagon szalámit gyártunk az idei szezonban

A téli szalámi, amely egyik legfontosabb valutaszerző exportcikkünk, egyre nagyobb mennyiségben kerül kivitelre. Ezt a kedvező körülményt a gyártás emelkedése teszi lehetővé, ami az államosítás óta egyfolytában tart. 1946-ban előállított hét vagon helyett az 1948 szeptembertől 1949 szeptemberig terjedő időnyben 30 vagon gyártunk. A Herz-szalámgyár dolgozik főleg exportra és ennek üzemeit bővítették új hűtőkompresszorokkal, hú hűtőfűstőlővel. Új, modern húsvágógépet is kap a gyár. Az eddig használt gép félóra alatt 25 kg húst vágott fel, az új gép pedig öt perc alatt 50 kiló. A gyárban teljesen kiküszöbölték a selejtet.

Ha nem veszel toto szelvényt nem is nyerhetsz.

Temetkezési vállalat gépkocsija alá vetette magát egy életunt asszony, — felborult a gépkocsi

A klinikai épületek közelében a Pallagi úton Mezei Györgyné 42 éves Pál utca 13 alatti lakos, aki előzőleg késsel felvágta csuklóján az ereket, a Paál Béla gépkocsivezető által vezetett autó alá vetette magát. A gépkocsivezető nyomban fékezett, azonban már nem lehetett elkerülni a gázolást. A következő pillanatban pedig az autó is felborult, valószínűleg a gyors fékezés következtében. Mezei Györgyné kisebb sérülésekkel a klinikára szállították. Tetőt betegsége miatt követte el. A gépkocsi megromlott, a benne ülő Paál Bélának azonban nem történt semmi baja.

Hírek a Szovjet-Unióból

Ujabb orosznyelvű fordítások a magyar irodalomból. Levin szovjet költő, a szovjet műfordítás egyik legkiválóbb mestere Petőfi verseinek fordítása után most Czuczor Gergely, Vajda János és Tompa Mihály költeményeinek fordításán dolgozik. Mint kijelentette, a magyar klasszikus költemények fordítása során mindjobban meggyőződik arról, milyen kincset rejt magában a magyar költészet, milyen gazdag és milyen sokoldalú.

Tehetségverseny az urali falvakban. A szverdlovzki terület körzetében most tartják meg a falusi művész önképzőkörök seregszemléjét. Ennek keretében 25.000 parasztlány és leány mutatja be színészi, énekesi, zenési és táncos tehetségét. Különösen nagy népszerűségnek örvend a brunsnyaki kultúrház műkedvelő színtársulata, amelyet húsz évvel ezelőtt alapítottak. A területi szovjet végrehajtóbizottság ennek az együttesnek a megaját elismerő oklevelét tüntette ki. A kiünnelelték közt van J. T. Brusznic in, aki már három évtizede szerepel nagy sikerrel a tartalusi színpadokon. A körzeti versenyek befejezése után tavasszal tartják Szverdlovzskiban a területi seregszemléit, amelyben a körzeti versenyek győztesei kerülnek szembe egymással. Számos körzetben most kiállításokat rendeznek, amelyek a kolhozparasztlók képzőművészeti alkotásait mutatják be. A kiállításokon főleg szobrászok, far- és csontfaragók, valamint a gyermekjáték-készítő éremesterek szerepelnek.

A Baskir Autonóm Szocialista Tanácsköztársaság a cári önkényuralom alatt Oroszország meggazdaságilag egyik legelmaradottabb félgyarmata volt. A szovjet hatalom alatt Baskiria mezőgazdasága virágzó fejlődésnek indult. A szántóföldeken sokszáz traktor és mezőgazdasági gép zúg. Ebben az évben a Szovjetunió kormánya újabb intézkedéseket fogantatott Baskiria mezőgazdaságának további fejlesztésére. A nagy szovjet mezőgazdasági gépgyárak legkorszerűbbeként, magvő gépeket, kultivatortokat és kombinátokat szállítanak Baskiriába. A legnagyobb mezőgazdasági kerületében új állami traktor- és gépalomások állítanak fel és megkezdik negy új hatalmas fűszálla létesítését.

Francia származású nagybirtokos a debreceni uszorabírósg elött

A debreceni törvényszéken dr. Gavallér László törvényszéki bíró, mint uszoraegyebíró szombaton tárgyalta Des-Escherolles Krusper Gilbert nagyrábéi földbirtokos bűnügyét. Des-Escherolles régi francia családából származik, a francia „báró” Podmaniczky Irma, a lelt szabadság, a földreform előtt 437 hold földje volt Biharban. A 43 éves vádított magyar állampolgár, most azzal vádolta az államügyészség, hogy a mult gazdasági év végén 138 mázsa búzát nem szolgáltatott be. A földreform után 96 hold földje maradt, ebből 56 hold szántó, az ez után járó beszolgáltatást nem teljesítette búzából, más terményből nem maradt el. Azzal vádolta, hogy asszál volt, létezőkár érte és nem volt, nem termelt annyi búzát, amely fedezte volna a beszolgáltatásra előirt mennyiséget. A bíróság elrendelte a bizonyítást, ami a helyszínen folyt le az államügyészség, ezután hoz majd ítéletet a bíróság.

A nagyvokányai legelőn a juhnyírás 23-án megkezdődik és 2-ig tart. Akik ezen idő alatt meg nem nyírtak, azoknak saját költségükre lesznek juhuk megnyírva. Juh- és marhaoltási költséget a számadónak mindenki adja át, mert addig a gyapju el nem hozható. Veze ószg.

Filmművészeti és képzőművészeti kiállítás lesz Debrecenben

A Mozgóképzési Nemzeti Vállalat és a Képzőművészek Szakszervezete a debreceni képzőművészekkel karöltve kéthetes kiállítás rendez Debrecenben a Vigaszínház és Apollo-mozgósínházak előcsarnokaiban. A kiállítás célja a nép széles rétegei előtt népszerűsíteni úgy a filmjást, mozi, mint a képzőművészetet. Ebből az alkalomból Debrecenbe érkeznek a Mozgóképzési NV vezetői és fővárosi képzőművészek, akiknek a debreceni képzőművészekkel közös rendezésben lebonyolítandó kiállításra van hivatalos elmélyítési a főváros és vidék kulturális kapcsolatai.

A kiállítás Debrecenben egybekapcsolódik a monumentális szovjet filmalkotás, a „Találkozás az Elbán” díszbemutatójával, mely ünnepélyes keretek között lesz megajrtva a Vigaszínház-mozgóban. Úgy a kiállítás, mint a béke szolgálatában álló filmek bemutatását nagy érdeklődés előzi meg.

Térképet készítenek a napról

Egyik külföldi lap érdekes cikkben számol be a napkutatás újabb eredményeiről. A nap ugyanis nem csak fény- és hősugarakat küld a Földre, hanem nagyobb hullámhosszú elektromágneses sugárzást, rádióhullámokat is. Ezeket a sugárakat hatalmas fénytörőkkel egyesítve egy antennához kapcsolt fejezőkészülékkel fogják fel és hanghullámokká vagy fényjelzéseké alakítják. A nap különböző részéből érkező hullámok erőssége változó, így teljes térképet tudnak készíteni a napról. A naplótök helyzete is megállapítható, mielőtt még láthatóvá válnak. A rádióhullámok energiája ugyanis a naplótök helyzetétől, számukól és nagyságuktól függ. Az új kísérletek megállapítják a nap hőmérséklete jóval magasabb, mint az eddigi mérések kimutatták.

Holnap este: Beethoven-est

Hosszabb szünet után a MAV Főharmonikus Zenekart újból hallhatjuk Debrecen zenekedvelő közönsége: hetfőn este 8 órai kezdettel lesz a zenekar Beethoven-estje, amely egyben a Mesterbériet X. utolsó hangversenye is. A műsoron három Beethoven-mű szerepel: az Egmont-nyitány, az Esz-dúr zongoraverseny és a III. (Eroica) szimfonia. A zenekart Sebestyén András vezényli, az Esz-dúr zongoraversennyel közreműködik Varjas Anna zongoraművész.

A hangversenyre a Magyar Könyvtárak Kultúregyesülete tagjai 50 százalékos kedvezményű jegyeket válthatnak az idegenforgalmi hivatalba, amely ma, vasárnap délelött 11 és 1 óra között ügyeleti szolgálatot tart és a közönség rendelkezésére áll.

Önként jelentkezett a „javíthatatlan” sikkasztó

A debreceni rendőrség büntető osztályán önként jelentkezett Tóth János nyirkarász lakos, Kisvárdai postatisztviselő, aki beismerte, hogy 802 forintot a hivatali pénzből elcsikkasztott. — Kivánom a megbüntetésem — mondotta az önként jelentkezett sikkasztó — mert beláttam, hogy javíthatatlan vagyok. A 802 forintot ugyanis kéresemre édesapám elküldte, hogy térítsem meg és én ezt a pénzt is elköltöttem. Tóth János: örízetbe vette a rendőrség és Kisvárdára kísérik ügyének kivizsgálása végett.

SZÓROLAPOT a Tiszántúli Könyv- és Lapkötő Rt-től Bajsz. Zsilinszky u. 1. Bika-bérház.

Debrecen államosított üzemei egyre fokozódó eredményeket mutatnak fel

Munkásosztályunk, millió magyarok építi az országot egyre fokozódó eredményekkel mutat fel. Ezt tapasztaljuk országos viszonylatban és ugyanezt észlelhetjük Debrecenben is. A munkásság mélyen átérzi annak igazságát, hogy mióta övé az üzem, saját magának dolgozik, a felmutató haszon a dolgozó nép haszna. Nem nyereszgedők, haszonhűzök zsebébe jut immár a termelés eredménye, hanem egyrészt mind nagyobb összegek jutnak újabb beruházásokra, másrészt népi demokráciánk a többletet visszajuttatja azoknak, akik egyre fokozódó lendülettel végzett termelőmunkájuk által elősegítették a terv teljesítését. Az ipartügyi minisztérium kimutatása szerint az előirányzott egymilliárd forint állami nyereség-részesedésnél 16 százalékkal többet fizettek be. Ez a tény világszemlő mutatja, hogy mennyire hazug és hamis volt a reakciónak minden mesterkedése, mellyel az államosítás idején azt igyekeztek jósolni, hogy az államosított üzemek működése deficitessé lett. A

16 százalékos túlteljesítés és csattanós választ adott ezekre az emakidején felröppent hírszertelekre. A dolgozók államában az öntudatos munkásság jól tudja, hogy a munka eredménye: saját sikere. Az üzemek államosításával megszűnt a profitvájsza, a munkások kizsákmányolása és amire a tőkés rendszerben nem volt példa: a dolgozók visszatérítést kapnak, a többlet visszakéri hozzájuk a jól végzett munka elismeréseként. Debrecen államosított üzemeiben is kiválóan teljesítették kötelességüket a dolgozók. A Hajlított Bütörgyár, a Hajdúsági Bütörgyár, a Tancsics cipőgyár, Kefegyár, Magasépítési N. V. dolgozói és a debreceni mozgóképszínházak is megérdemelten jutnak a visszatérítéshez, melynek 40 százalékát egyéni jutalmazásokra, 60 százalékát kulturális és szociális célokra fordítják. A nyereségvisszatérítés újabb lépés az életszínvonalunk emelkedésében és diadala a jól végzett munkát megbecsülő tervszerű munkarendszerünknek.

15 ezer dalost mozgatnak meg a pünkösdi zenei ünnepeknél

Ahogy közeledik pünkösdi ünnepe, mind nagyobb mértékben bontakozik ki a Bartók Béla Szövetség zenei ünnepeinek programja. — A Szövetség az ország 11 nagy városában, — köztük Nyrégyházaan is — egyúttal tartja hagyományosan nagy dalos találkozóját, ami lényegében abban tér el az eddigi hasonló rendezvényektől, hogy most nem versenyezni, hanem ünnepegni jönnek össze az ország énekkarai. A pünkösdi zenei ünnepek több mint 15.000 dalost mozgatnak meg, 260 egyesület, számon íjtásági énekkar, felszáz zenekar, táncsoportok vesznek részt a maga nemében Magyarországon először rendezett ünnepeinken. — A helyi rendezőség karöltve a

Függetlenségi Népfront és a Szabermvelődési Felügyelőség szervezeteivel, lázas munkával készül, hogy városunk méltóképpen készüljön el a nagy találkozóra. A hangversenyi és az ünnepeket mindenki látogathatja, aki véseli a zenei ünnepek szép kivitelt, színezett alumínium plakettjét, ami 2 forintért már elővételben kapható a rendező egyesületnél, illetve a Debrecenben székelő Bartók Béla Szövetség kerületi titkárságánál, Vörös hadsereg-útja 58. I. em. A pünkösdi zenei ünnepek két napján az 1. számú postahivatal a Bartók Béla Szövetség jelvényét is magábanfoglaló különleges alkalmi bélyegzőt használ és rendkívüli szolgálatot tart Nyrégyházaan.

Szovjet mezőgazdasági kiállítás nyílik meg ma délben az MSZT nagyertermében

A Magyar-Szovjet Társaság székházában ma délben 12 órakor nyílik meg a szovjet mezőgazdasági eredményeit bemutató kiállítás. — Az iparművészeti Főiskola növendékei által készített hatalmas képek ismertetik művészi és megkapó formában, honnan indult el és mire volt képes a szocializmus első országának mezőgazdasági termelése. A megnyitó beszédet Czifira Sándor országgyűlési képviselő tartja. A kiállítás két hétig lesz nyitva, minden érdeklődő díjtalanul megtekintheti reggel 9-től este 6-ig. Az MSZT vezetőség szeretettel hívja tagjait a megnyitó ünnepségre és egyáltalán a kiállítás megtekintésére, de örömmel várja és szívesen látja a dolgozó parasztságot és a város minden dolgozóját.

A zeneiskola jövő heti hangversenyei

Debrecen város Zeneiskolája és a Debreceni Zenepedagógus Munkacsoport kedden tartja az évi VII. (a Bartók-verseny középöntőjében résztvevő növendékek) csütörtökön, 26-án VIII. (Preklasszikus-es.) nyilvános hangversenyt. Pénteken, 27-én tanári hangverseny lesz, melyen P. Nagy Ilona (zongora) és Versényi Ida (szavalt) lépnek fel. Mindhárom hangversenyre jegyek kaphatók a zeneiskola titkári irodájában. —joi—

A népbírósg örízetbe vette dr. Lengyel Zoltán főorvost

Az OTI debreceni kerületnél teljesített szolgálatot dr. Lengyel Zoltán főorvos, aki időközben a fővárosba költözött. Sorozatos feljelentések nyomán a debreceni népbírósgség vádat emelt ellene, mert 1938-44 között mint OTI orvos a feljelentések szerint durván bánt a betegekkel, úgy vizsgálta meg őket és olyan véleményeket adott, hogy nem jogosultak táppénzre. Egy másik vádpont szerint feljelentett egy debreceni embert, akit ennek

folytán internáltak. A debreceni népbírósg június 28-ra ki is tűzte már a főtárgyalást és egyben elrendelte dr. Lengyel Zoltán főorvos letartóztatását, amit Budapesten fogatatosítanak.

— Ha szereti a jó zenét és szeret kellemes társaságban szórakozni, úgy jöjjen vasárnap esteként a Havancsák tánciskolába. (Arany Bika-épület, Kisgazdapark kul. utermben.) Hangulatos, ifvős ösztancé fél 8-tól fél 12-ig.

— Társat kapott az özvegy par lamenti oroszlan, A felszabadulás óta özvegyen búshakodott az országház bejáratánál az oroszlan, Párja a háború áldozata lett. Most aztlan gondoskodtak róla, hogy ne újon tovább is árva. — Valamelyik szobrászműhelyben megszületett közben a társa és azóta kettesben várják az új képviselőket, a dolgozó nép legjobbjait.

— A debreceni népbírósg szombaton tárgyalta Erős Sándor volt örevező, 6/1 zsidó munkaszázad volt szakaszparancsnokhelyettese háborús és népelenes bűnügyét. A vád szerint a munkaszolgátosokkal durván bánt, ütötte, verte őket. A népbírósg egyévi és háhónapi börtönrre ítélte, a büntetésből eddigi fogságával 8 hónapot és 20 napot kitöltötnet vett. Erős Sándorral együtt a 6/1 munkaszázad minden kerületégye a bíróság elé került. Erőst keltte el most u'oljár a népbírósg, a többlek már korábban a népbírósg előtt felelték. A népbírósg súlyosbírtásért, Erős enyhítésért feltebezzet.

— Felakasztotta magát, mert megdorgálták, Kovács Antal 17 éves fiu. Szüleinek Nagyhegyes 48 szám alatti lakásán követte el az öngyilkosságot az érzékeny lelkű fiu.

ISMÉT ERKEZETT! 1. sz. hib. postel színek 1:51 2. sz. hib. postel színek 4:70 Tellem, szövel, divalvaszon nagy választékon elcsó díkon. DEBRECEN, divatház.

Ujjászervezik a DEFOsz helyi szervezetek vezetését

Népünnepély keretében osztanak Kossuth utca 23... Itt van a DEFOsz megyei vezetősége... Cifra Sándort, a DEFOsz megyei szervezetének elnökét munka közben találjuk. A hortobágyi állami gazdaság vezetői keresték fel megbeszélés végett, a dolgozó parasztok keresik fel ügyes-bajos dolgaikban, felvilágosítást tanácsot kérve, közben telefonon intéz el sok ügyet, majd a megyei vezetőség tagjaival ül össze tanácskozássra.

Közben beszélgetünk: — A megye minden egyes községébe kimegy egy-egy megyei vezetőségi tag s a helyi vezetőkkel egyetértésben összeállítja az új vezetőséget, amelybe 40-45 százalékból munkástagozati vezetők kerülnek be. Ezen kívül nagy számban kerülnek be kis- és középparasztok is. Főképpen azokból állítják össze a vezetőséget akik a választási munkában tevékenyen kivették részüket s fiatalos lendülettel viszik előre a dolgozó parasztság célkitűzéseit. A DEFOsz helyi

ki 20.000 DEFOsz tagkönyvet vezetőségének átszervezési munkálatai már megkezdődtek s az június hó első felében be is végződik a megye egész területén. — A jövő héten kezdődik meg a tagkönyvek kiosztása ünnepélyes keretek között. Mintegy huszezer DEFOsz-tagkönyvet osztanak ki. Ezen ünnepélyes alkalomra a terméket, ahol az esti kultúr előadást és a hált rendezik, szépen feldíszítik. Ugyanezen az ünnepségen minden faluban a legjobb munkát végző dolgozó parasztokat kitüntetésben részesítik.

— Kiss Feri bátyánk azt javasolta, hogy szabadban tartassuk meg a népünnepélyt. Ha az időjárás megengedi, ezt valóra is váltjuk s a szabad ég alatt tartjuk meg az egész ünnepséget — mondotta Cifra Sándor. Jól dolgozik a hajdumegyei DEFOsz-szervezet. Meg is látszik az eredmény. — Kitérünk a beszélgetésből, hogy az ország összes megyei DEFOsz szervezetei között az élen jár.

Elhajította a talált aknát, három ember megsebesült

A múlt nap Kismarja és Bihar között a műton haladt Papp Gyula 37 éves kismarjai földműves feleségével, Papp Gyuláné, Kelemen Ilonával és Ladányi István 73 éves kismarjai földművesével. Utközben Papp Gyula talált egy kisméretű aknát, felvette, megnézte, majd az árokba dobta. Az akna felrobbant és életveszélyesen megsebesítette Papp Gyulánét, feleségét, Ladányi és Papp aránylag könnyebb

sérülést szenvedtek. Eppen arra haladt autóján Daróczi Lajos berettyóújfalui gépkocsivezető, aki szemtanúja volt az esetnek. A sérülteket autóján bevitte Pocsajba, az orvoshoz, onnan a leg súlyosabban sérült Pappnét be szállították a debreceni klinikai telepre, Papp Gyula ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sérülés miatt folyik az eljárás.

Május 31-én megszűnik az áru- és értéktörzsdé

A hivatalos lap közli a kormányrendeletet a budapesti Áru- és Értéktörzsdé megszűntetéséről. A kereskedelmiügyi miniszter az érdeket miniszterekkel egyetértésben május 31-ével szünteti meg a Budapesti Áru- és Értéktörzsdé működését. A törzsdé áruüzleti szakértő bizottság, valamint a Bu-

dapesti Áru- és Értéktörzsdé külön bírósága (országos választott bíróság) eddigi feladatkörének ellátására a Magyar Kereskedelmi Kamara kebelében a törzsdé megszűnéséig napjainkig kizárólag üzleti szakértő bizottságot és kamari választott bíróságot kell szervezni.

Rendkívül jelentős mértékben növeli várható terméseredményünk értékét a májusi eső

A május 1-én megindult és két hétig tartó esős időszak alatt minden országgrésznél bőségesen jutott csapadék. A napi adatok összegezéséből kiderült, hogy két hét alatt átlagosan 350 köbméter, azaz 350 ezer liter víz hullott a magyar föld minden katasztrális holdjára. A bőséges eső hatására az ősziki hektosodni kezdtek, a sarj-hajtások, amelyek később kalászt fognak érlelni, hirtelen fejlődtek, a tavasziak növekedésnek indulnak, a kapások pedig jól csiráznak. A kétéhetes esősorokból következő néhány meleg, derült nap megkönnyítette a növényeknek a

lápálékfelvételt. A vetések színe üde, haragos zöldre változott. A május közepén beérkezett jelentések egyre kedvezőbb terméskilátásokról számolnak be. Az újonnan megindult esőzések a várható terméseredményt tovább növelik. Megállapítható, hogy a májusi eső hatása rendkívül jelentős mértékben növeli a várható terméseredmények értékét. Ezenkívül azt az értékeléseket is számításba kell venni, amely a jobb takarmánytermelés következében állatállományunk gyarapodásából a hús, zsír és tejhozam emelkedéséből adódik.

Anyakönyvi hírek

Születések. Szőke Imre kisbérli, Ébes 72, fiú István, Pinczés Imre ügyészölömester, Lőrinczapu-utca 2, fiú Imre, Szegedi Ferenc, im. napszámos Pac 12, leány Margit, Gergely László alk. munkás, Torockó-utca 45, leány Róza, Mentes Ferenc éttermi segéd, Burgundia-utca 22, fiú Attila, Kóti Albert, piaci rus, Kunhalom-utca 2, leány Zsuzsanna. Házasságok. Kovács Péter gyári munkás Hortobágyi-utca 13, és Szabó Lujza, Mezzena-utca 3. — Kozma István földmunkás, napszámos, Sziklagyokor 2, és Nagy Julianna, Bánk 6, Tolvaj László miniszteri számellenőr, Pacsirta-utca 7, és Labancz Magdolna, György-utca 40, Pálosi István földmunkás, Pallag 1/23, és Sárközi Ilona, Pallag 1/23. Földvári Gyula kubikos, Csalogány-utca 19, és Márkus Margit, Miklós-utca 45, Simon József fodrászsegéd, Hajnal-utca 7, és Soós Erzsébet, Bicskai-téri bérház. Antal János rendőrhivatali altiszt, Magoss György-tér 14, és Madai Eszter, Dugovits Titusz-utca 3. Tóth Imre nyomdász, Kút-utca 132, és Szilágyi Erzsébet, Szondi-utca 10, Simon Zoltán bútorzávári

tisztviselő, Thaly Kálmán-utca 8. Czeglédy Éva, Aczél-utca 1. Tamás János úrmáregéd, Leiningen-utca 39, és Kál Katalin, Csapó-utca 25. Rác Gyula gépkocsigazd, Hétevezér-utca 87, és Goda Irma, 'Szegedi Gergely-utca 46. Kovács Imre m. tisztviselő, Timár-utca 12, és Vajtó Anna, Bethlen-utca 30. — Lukács Miklós m. tisztviselő, Budapest és Kovács Gizella Vámos-pécsi-út 13. Nyírő Imre műszaki tisztviselő, Külsővási-tér 7, és László Livia, Külsővási-tér 7. Pe. 6 Pál gyárimunkás, MAV kolónia és Czeglédy Erzsébet, MAV kolónia, dr. Fekete Lajos MAV tisztviselő, Bajcsy Zsuzsanna-utca 7, és Nagy Magdolna, MAV kolónia, Rimai Rudolf fáknyvelő, Batthyány-utca 22, és Magyar Mária, Kurucz-utca 39. Balogh Sándor okl. gazda, Görbe-utca 1, és Török Ilona, Görbe-utca 1. Strebelovszky Lajos tanító, Haláp 189, és Galaczy Etel, Haláp 189.

Halálozások. Batai Ferenc rk. 1 hónapos, Erzsébet-utca 26, Mayer Béláné Jablonczay Gizella rk. 76 éves, Baltázár Dezső-utca 18. ifj. Kovács Antal rk. 17 éves, Nagy-hegyes 48.

H I R E K

Száz évvel ezelőtt 1849. MÁJUS 22-ÉN

A magyar képviselőház Szemere Bertalan miniszterelnök leadványára az elsőosztályú katonai érdemrenddel tüntette ki Görgeyt és alábormaggyá nevezte ki Budavár visszavétele során tanúsított vitézségéért. Ugyanezokkal kitüntettek sok honvédtisztet és honvéd köztisztet is, akik Budavár alatt hősiesséssel küzdöttek. — Ezen a napon Miklós cár és Ferenc József császár Varsóban összeült, hogy immár szövetséges hadseregük működésének elvét közösen állapítsák meg. A két zsarnok ez alkalommal megállapodott abban, hogy a „jövőben tüzrel-visszal meg akadályoznak országukban minden forradalmi megnyilvánulást”. — Perczel Mór tábornok újabb támadást intézett a titeli fenaszíkon felvonuló császári és szerb csapatok ellen. A támadás a honvédsereg győzelmével végződött. Dévánt ezen a napon adta át az osztrák hadvédelemnek a császári parancsnok.

— Várható időjárás: Mérsékelt, időnként élénkebb szél, felhős idő. Sokfelé újabb eső, zivatar. A hőmérséklet alig változik. — Ügyeletes gyógyszerárak: „Kigyó” Vöröshadsereg útja 31. „Iszoni Gondviselés” Pe. 6/1 tér 6. „Tiszta” Péterfia u. 61.

RÁDIÓMŰSOR. Vasárnap, május 22. Kossuth rádió. 7: Hanglemezek. 7.30: Szabad egyházak vallásos felőrája. 8.20: Szív küldi szívnek. 9: Szimfónia. 9.30: Evangélikus vallásos felőrája. 10: Görögkeleti istentisztelet. 10.45: Külügyi negyedóra. 11: Szimfónikus költemény. 11.15: Oratórium. 12.15: Tézene. 1: Szórákzóató zene. 2.15: Hanglemezek. 3: Ének-számok. 4: Balczere. 4.30: Gordonka. 5.10: Jazz. 6: Szív küldi. 6.30: Felurádió. 1: Egy falu — egy nota. 2: Rádiójáték. 7.30: Sporhangképek. 8.50: Óhajúzet. Vigjáték. 10.40: Rádiózenekar. — Petőfi-rádió. 8: Hanglemezek. 9: Orgona. 9.40: Környéi dallamok. 10: Fejtörő séta Zenepotámijában. 11.15: Kis riportok a képzőművészet világból. 11.30: Gyermekdalkák. 11.40: „Texasban történt” Hangjáték. 12: Zenekar. 1: Bányászok vasárnapja. 1.30: Jazz. 2: Dalok. 3: Elbeszélés. 3.20: A régi szonon. 4.30: Krónika. 4: Szív küldi. 4.30: Várhelyi körös. 5: Irodalmi előadás. 5.45: Halló, vasárnap délután. 6.30: „Elvált asszony”, operett. 8: Sporhangképek. 8.30: Szerenád. 9.30: Totó. 9.40: Zenei híradó. 10: Színes szöveg.

— Tipus ebéd május 23—30-ig. HÉTFŐ: Frankfúrti borsópürélevés, vegyes pörkölt burgonyával. — KEDD: Pirított tésztalevés, tejfeles sóska, felsől szelettel. — SZERDA: Húsleves tészával, suvanyú burgonyafőzelék főtt hússal. — Csütörtök: Szegedi bográcsgyulyás. — PÉNTEK: Bableves, túrósmeték tepecével. — SZOMBAT: Magyaros burgonyaleves, töltöttborjú zöldségekkel. — VASÁRNAP: Zöldséges csontleves rizszel, tör burgonya fasirozttal, salátával, sült tésztával.

Réformátus istentisztelet vasárnap. Nagytemplom 8 ó Szentes L., 10 ó Barabás M. Kis templom 9 ó dr. Szabó L., 11 ó Harcsányi P., 5 ó evangélikáció. Kossuth u. 10 ó Birinyi F., 4 ó Pógyor I. Károlyi G. tér 9 ó Berényi I. 6 ó evangélikáció. Ispolyai 10 ó dr. Farkas P. Árpád tér 9 ó dr. Hegyaljai Kiss G., 3 ó Kürthy K. Homokkert 10 ó Kovács J., 6 ó Kovács J. Szabadság telep 10 ó Kürthy K., 6 ó evangélikáció. Csapókert 10 ó Dancsházy S., 6 ó Debreceni P. Kerekes telep 10 ó Madarász J., 3 ó Madarász J. Kórház és klinikák Koccz és Pógyor. Egyemi templom 10 ó lelkész-beiktetés, dr. Szász I., Kovács I. Széchenyi kert 9 ó dr. Kalmár L. Fogház 10 ó Magyar B. Augustus szanatórium egygyed 10 ó Pógyor I. Tégláskert 10 ó Zsirus I. Szoboszló út 4 ó dr. Farkas P. Rákosi telep 9 ó Nagy J. Szegényház 8 ó Kálmán I. Wolaffka telen

DEBRECZEN 7. OLDAL 1949. V. 22.

3 ó Szendrey S. Menhely fél 11 ó Zergi G. Határúti ONCSA 10 ó Istentisztelet. Szükségkák 3 ó Kálmán I. — Tanyai istentisztelet: Szikgát 10 ó Zákány A. Haláp 10 ó Molnár Gy. Szováti út 2 ó lelképásztorváltás: Kulcsár D. Kunpálalma 11 ó (konfirmáció) Rápolthy A. Hadházi telep 10 ó, Dombos-banya 2 ó Szabó E. Fancsika 10 ó Erdei K. Cuca 8 ó, Hegyes 10 ó és 3 ó Sipos I. Percz dűlő 2 ó Nagy J. Léta út lek. 3 ó Sipos K. Bánk: gyülekezeti és csendes nap. Diószegi uti lek. 10 ó, Mézeshegy 2 ó Sepsy K. — Ifjúsági istentisztelet: Szabadságtelepen 4 ó ifj. evangélikáció, Cs. Kiss A. Baltázár-terem 4 ó ifj. evangélikáció. Kossuth u. fél 9 ó. — Gyermekistentisztelet: Ispolyai 9 ó dr. Farkas P. Tégláskert fél 10 ó Zsirus I. Szabadságtelep 9 ó Cs. Kiss A. Homokkert fél 9 ó Szendrey S. Csapókert 9 ó Guthy G. Károlyi G. tér 8 ó Zergi G.

Szentmisék és ájtatosságok sorrendje a Szent Anna főplébánia templomban. Kismisék: egygyed 7, 7, 8, 9, fél 12 és fél 1 órakor. Tíz órakor a magymisét dr. Virágh János s. lelkész mondja, mise közben a szentbeszédet Molnár János prépos-plébános tartja. Délután 6 órakor májusi ájtatosság. Szentbeszédet mond dr. Virágh János s. lelkész. Ezenkívül a Kerektelepen, Homokkertben, Tócskerten, Gyermekvárosban, a fogházban, Ebesen és Miskolcra is lesznek szentmisék.

A gör. kat. templomban vasárnap 7 órakor csendes mise, 8 és 9 órakor a tanulmányi miséje, 10 órakor énekes mise, szentbeszéd, háromgyed 12 órakor olvasott mise. Délután 6 órakor májusi ájtatosság. — 26-án, csütörtökön Jézus mennybemenetelének ünnepén 7, 8, 9, 10 és háromgyed 12 órakor lesz mise.

Istentisztelet rend az evangélikus templomban. (Miklós u. 3.) Vasárnap reggel 9 órakor ifjúsági istentisztelet, d. e. 10 órakor istentisztelet a templomban, d. u. 3 órakor a vagonjári állami iskolában istentisztelet, d. u. 6 órakor bibliaközösségi összejövetel a tanácssteremben. D. e. 11 órakor Hajdúnánáson lesz szórvány istentisztelet.

A baptista gyüleket (Szapponos u. 23.) istentisztelet. Vasárnap 9 ó imaahírat, 10 ó istentisztelet, 11 ó gyermekistentisztelet, d. u. 5 ó istentisztelet, utána ez ifjúság vallásos estélye. Szerdán 7 órakor biblióra. Pénteken 7 órakor imaahírat.

Evangélikáció tovább tart május 23 és 24 napján, vagyis hétfőn és kedden délután 5 órakor a kollégiumi Oratóriumban. Tartja Pilder Mária országos missziói főtitkár. Ezekre az Isten áldotta ebredési alkalmakra mindenkit szeretettel hívunk. Ref. Nőszövetség.

Az Árpádtéri Egyházközségben szerete. vendégség lesz Áldozósütőtörökön délután 4 órakor az ott konfirmált vendékek részére. A szerete. vendégségen a szülők, hozzátartozók és mások is részt vehetnek és a szeretetvendégségre jegyek kaphatók a templomnál és a pénztárnál 3 forint os árban.

Bünbánati istentisztelet lesz az Árpádtéri templomban hétfőtől szerdáig az áldozósütőre öki úrvacsoraszertés előkészítésére mindennap délután 6 órakor, bibliamagyarázókkal. A szolgálatot és az úrvacsoraszertést dr. Hegyaljai Kiss Géza lelképásztor és Kürhy Károly becsott lelkész végzi.

KALAP tisztviselői, H. DALMI közzéti — VÉR UTCA 2. CSAPÓ U. SAROK. —

* Temeleti ügyekben, exhumálásokról, sírkövekről készítésre rendelkezésre áll közönségünknek Kegyes Ferenc, Mezena u. 20. * POLOSKAIRTÁS CIÁNGÁZAL ÉS VESZÉLYTELEN KONZERT ELJÁRÁSSAL. BOCZKÓ VEGYÉSZMÉRNÖK, RÁKÓCZI 25. MOLY-, SVÁB-, RUSZNI-, LÉGYIRTÁS.

Magyar ipari kiállítás Moszkvában

ma nyílik meg. Ez a kiállítás bemutatja a demokratikus Magyarországi politikai és gazdasági, főleg ipari fejlődését a felszabadulástól napjainkig.

Különös jelentősége van annak, hogy felemelkedésünknek dokumentumait annak a birodalomnak látványosabban mutatják be, melytől ennek a felemelkedésnek a lehetőségét megkaptuk. Most beszámolunk arról, hogy igenis jól használtuk fel a hatalmas Szovjetunió által adott lehetőségeket, jól sáfárkodtunk azgal a nagy kincsrel, melyet a Szovjetuniótól kaptunk. Ez a nagy kincs a szabadság, mely nélkül nem állhattunk volna talpra, nem emelkedhettünk fel abból a mélyseges szakadékból, melybe az elmúlt reakciós rendszerek és a német náciizmus rászórták az országot.

Moszkvából érkező táviratok beszámolnak arról, hogy milyen nagyarányú rokonszenv és érdeklődés élt meg a magyar kiállítást. Ez a körülmény további biztatást jelent. Nagy barátaink, a szovjet nép meggyőződhetik arról, hogy a magyar dolgozó nép minden erejét összeszedve dolgozott a felszabadulás óta, hogy megérdemelje nemcsak a maga jobb jövőjét, hanem felszabadítottainak bizalmát.

Bizonyos, hogy a moszkvai kiállítás elnyeri nagy barátunk, a szovjet nép és szovjet vezető körök elismerését és így a kiállítás újabb láncszeme lesz a két nép barátságának és bizonyossága a magyar nép hálójának.

Református híterősítő előadás lesz május 24-én kedden délután 5 órakor a Kálvin tér 17 szám alatti egyházi tanácssteremben. Dr. Dancsházy Sándor lelképásztor tart előadást „Földi szerelm, égi szeretet” címmel. Az előadást a szokásos megbeszélés követi. Belépődíj nincs. Minden egyházilagot szeretettel fogad a Missziói Bizottság.

* Közífestési művészporcellán-jaim olcsón kiadásom Kurián ékszerésznél, Piac u. 18.

Felhívom az érdekeltekből tulajdonosok figyelmét, hogy aki eddig bármely ok miatt nem oltatta be, beoltása végett május 27-én a Tóthfalussy (Dégenfeld) tér 5. szám alatt megtartandó utolsó csoportos oltásra, névszerző felhívás bevasárlása nélkül okvetlenül vezesse elő. Azok ellen, akik ebeiket ezen alkalommal sem oltatják be, a hatósági eljárás folyamataba lesz téve. Elsőfokú Közigazgatási Hatóság.

Nyomatékosan és utóljára felhívja a javadalmi hivatal a belsősorsdajárásra 100 forintos alapár mellett kiváltott hájtócsúla tulajdonosait, hogy a csökkentett legelőbőr különbözettel f. hó 25-ig feltölentül vegyék át Simonov u. 1/c. II. emelet alatt, mert ezen időn túl a hivatal visszafizetést nem eszközöl.

A debreceni népbíróság öttagú külföldtanácsa szombaton tárgyalja Nagy József közbányai vasutas bünygyét, akit igazgatással és valótlán hír terjesztésével vádolt a népbünygyesség. Debrecenben az egyik kereszmban italozás közben tett demokráciellenes kijelentést és terjesztett rémhíreket. Négy és fél havi fogháza rá ílte a népbíróság, a büntetés eddigi fogságával kitöltöttnek vették.

Elnapolta a debreceni népbíróság páter Kruppa Kolombán debreceni ferences szerzetes népbírósági ügyében a tárgyalást. Vámospérsen a templomban tartott ígató tartalom, demokráciellenes beszéde miatt indult meg ellene az eljárás. Egy tárgyalást már tartott az ügyben a népbíróság, több tanut hallgatót ki, majd a tárgyalás után előzetes letartóztatásba helyezte páter Kolombán. A szombatra kitűzött tárgyalást nem tudta megtartani a népbíróság, mert sok tanu nem jelent meg. Azonkívül a népbíróság tagjai között változás állott be és az egész tárgyalást megismétlik, újra letartóztatják a közeljövőben.

Eljegyzés, házasság

* Kovács Gyöngyi és Lukácsy Miklós ma délután fél 1-kor tartják esküvőjüket a Miklós-utcai evangélikus templomban.

* Perényi Donka és Rigó Gyula ma tartják eljegyzésüket.

* EGY új világrendben tudományosan elraktározott magsugárak hatálmával szembeállunk fejlődésgátlókkal, betegséggel, arthritissel, hogy elcsesztett természetű átalakító művelésünkkel megszépíthessük életünket. FÖLDES Bajcsy-Zsilinszky utca 1.

— Kinevezés. A kereskedelmi és szövetkezeti miniszter dr. Sutyok Sándor egyetemi fogalmazó (Debrecen) az Országos Gyors- és Tépiro versenybizottság tagjává 1949 májustól számított öt évre kinevezte.

— Nónapi beosztások. Hétfő: Felkértem az ügyvezető asszonytársakat, szervező és nőnapi előadókat, hogy hétfőn délután 3 óra helyett jelenjenek meg a Központban (mindenképp pontosan!). — Kedd: Határút 5 órakor Zöld Józsefné, Kerekes-telep 5 órakor Kedvek Lászlóné, Rókantelep 4 órakor Orozsné, Rákosi-telep 6 órakor Vékony Irma, Vargakerti 6 órakor Juhász Gézné, Szabadság-telep fél 4 órakor Fekete Károlyné, Félgláskert 5 órakor Dudás Mária, Dolgozók övönök, 4 órakor Szabó Magda, Homokkerti, Szerda: Lorántffy Zsuzsanna 5 órakor Csere Károly, Honvédségi MNDSz 5 órakor Kelen Gyöngyné, Boldogkerti 7 órakor Kiss Sándorné, Házi ipari tanfolyam 4 órakor Berényiné, Pénzügyigazgatóság 6 órakor Harisné, Erdőigazgatóság 6 órakor Kiss Lajosné, Homokkerti, Vármegyénázsa 6 órakor Czecsné, Wolafika-telep 3 órakor Pestiné, KISOSZ 6 órakor Szőrné, Csütörtökön — Innen miatt a nőnap elmarad. — Péntek: Klinikai fél 5 órakor Balla Erzsébet, Laborfalvi Róza 5 órakor Tatár Kiss Lajosné, Teleki Blanka 5 órakor Sipos Mária asszonykört vizsgáló Szotyortelep 7 órakor Máthé Mária, Táncsics Mihályné 5 órakor Erdei Kati. — A Laborfalvi Róza csoport új vezetőséget választott. A régi vezetőségnek ezúton mondunk köszönetet azért az őszinte harcos munkáért, mellyel a csoportjuk ügyét előre vitték. — A most választott új vezetőség már egy megszervezett csoportot vett át csak a beindított títot kell haladnunk, könnyebb lesz a munkájuk, de azért kérjük, hogy ugyanolyan lelkes munkával dolgozzanak, mint elődjük. Felkérjük az egészségfröket, hogy akik még a fehérlőpenyét nem hozták be, azonnal hozzák be a Központba.

— Felhívom az ebtartó gazdákat ügyelmét arra, hogy a földművelésügyi miniszter új rendelkezése értelmében ebek a város külső határában póráz, vagy terden alul erő kolonc nélkül nem engedhetők. A külterületen póráz vagy kolonc nélkül talált ebeket az erdőőrök, vadőrök és pénzügyőrök figyelmeztetés nélkül kiirtani kötelesek. Az erdő területén póráz vagy kolonc nélkül talált ebeket a terület vadászati jogát bérlo vadásztársaság tagjai is elpusztíthatják. A tanyákon tartott ebeket nappal biztos módon meg kell kötni, éjszakára pedig olyan kolonccal kell ellátni, mely elcsatagolásukban ökö megakadályozza. Pásztor-ebek csak a kihajtás és őrzés ideje alatt, vadászok pedig a vadász felügyelete alatt tartózkodhatnak teljesen szabadon a külterületen. A rendelet be nem tartói kihágást követnek el és pénzbírtetéssel, behajthatatlanság esetén elzárással büntetnek. Polgármester.

— Kiállt a kiskapuba és ott többek előtt demokráciellenes kijelentéseket tett Ötvös Sándorné Nagy Ilona 43 éves hajdu-nánási asszony. A népbírósg dr. Deák Gyula elnöklése alatt működő tanácsa nyolc hónapi börtönrre ítélte. A népbírósg megnyugodott, Ötvösné enyhítés végett fellebezett.

— A düsseldorfi náciállító bíróság pénteken Ribbentrop volt náci külügyminiszter feleségét a „kiszabások” kategóriájába sorozta.

— A Képzőművészeti Szabadiskola hírei. Felhívom a Szabadiskola rendes és rendkívüli hallgatóinak figyelmét, hogy vasárnap délelőtt fél 12-kor Holló László festőművész műtermét látogatjuk meg, a művész irányításával. Találkozás egyenlőre 12 órakor a Csokonai-szobornál. Délután 4 órakor aquarell-kirándulás az iskola rendes hallgatóival. Vezeti Tamás Ervin festőművész. Találkozás fél 4 órakor a Csokonai-szobornál. Szerdán együttesen megnézzük a „Találkozás az Élbán” című szívet filmet. Estétikai tanulmányokat szombaton a hallgatók s érdeklődők megvitájták. Vítavezető dr. Balogh László szm. titkár. Minden hétfőn és szombaton elméleti óra 7 óráig, a Nagykollegium II. emeleti rajztermében általában vetítettképek kíséretében. Legközelebb Tamás Ervin festőművész az impresszionizmusról beszél, hétfőn 5 órakor vetített képek kíséretében. Dr. Tóth Ervin, a Képzőművészeti Szabadiskola vezetője.

— Vezérigazgatói kinevezések. Molnár István vasmunkást, az Állami Erdőgazdasági Üzemi Központhoz, Tombác Imre belkereskedelmi igazgatósági vezetőt a Szegedi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat, Kajus László földmunkást a Nyiregyházi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat és Lányi Tibort az Egerújrházi Nemzeti Vállalat vezérigazgatójává kineveztek.

Gyászroval

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Nádasi Emilné szül. Vajda Mária 54 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése hétfőn félhárom órakor lesz a 2. B. ravatalozóterméből ref. szertartással. Gyászolják: banatos férje, édesanyja testvérei sógorai, sógorónéi és a kiterjedt rokonság. Lakás: Péceli u. 5. Községi Tem. Int.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy POLSTER ADOLF nyug. igazgatóttnit 78 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn 4 órakor lesz a díszravatalozót rmből Gyászolják: szerető gyermekei, vejei, menyrei, unokái, testvére, a kiterjedt rokonság, valamint volt tanítványai és jóismerősei. Községi Tem. Int.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Tóth György nyug. katonatiszt 68 éves korában elhunyt. Temetése 24-én, kedden dé. u. fél 3 órakor lesz a Köztemető 2. B. teremből gör. kat. szertartással. Gyászolják: szerető felesége, egyetlen lánya, unokái, veje, kiterjedt rokonsága ismerősei, barátai Lakás: Mak u. 31. Községi Tem. Int.

Özv. Szőke Lajosné úgy a maga, mint egyetlen kislánya nevében szomorú szívvel tudatja, hogy szeretett férje, illetve drága jó édesapám Szőke Lajos 1. hó 21-én hat havi súlyos betegsége után 58 éves korában, boldog házasságának 13-ik évében elhunyt. Temetése 24-én, kedden délután 4 órakor lesz a díszravatalozóból, ref. szertartással. Gyászolják megtestvérei, sógorai, sógorónéi, nagynemjei, keresztanyja, anyósa, apósa unokatestvérei, keresztgyermekéi, jóbarátai, ismerősei, és a kiterjedt rokonság. (Gyászlap helyett is) Lakás: Csapó u. 26. Dankó temetkezés.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS Felejthetetlen édesanyám, anyósom, nagyamam, testvéreim és rokonunk! özv. Halasi Peterné elhunytával megnyilvánult jóleső meleg részvételt, ravatalára küldött koszorúkat és virágokat, végtiszteségtételén való megjelenésüket, rokonságunk, barátainknak, jóismerőseinknek, mindenkinek, akik nagy gyászunkban velem együtt részt vettek halás közönettel mondandó.

A gyászoló család.

A választási győzelem ünnepe Debrecenben Nagy sportműsor a Stadionban — Tízezer ember a győzelmi ünnepon

A Népfrent elsőprő győzelmé: a debreceni falujárók, népvélelők és Debrecen népe szombaton ünnepelel. Koru délután egész autokaravánok szállították a megye községeiből a választási munkát kifejezően végző falujárókat és népvélelőket. Vidám éneklő csoportok igyekeztek a délutáni órákban a Nagyerdőre, ahol nagyszerű sportműsort rendeztek. Előzőleg zerekerek természet adtak, majd es e a fényárban ősző nagyérdel uszodában, amelyet gyönyörűen feldíszítettek erre az alkalomra szívszemes kulturális rendezetek. A kulturális és az ezt követő bál lapunk zárta után kezdődött meg, úgyhogy arról részleteket. Most a Stadionban lezajlott nagy sportműsorról közlünk beszámolót.

Sok ezer főnyi közönség előtt rendezték a sportműsort, amelyen Debrecen sportolói is ünnepeleltek a Népfrent minden elsőprő nagy győzelmét. Himnusz után Török Károly megyei sportfelügyelő mondott megnyitóbeszédet, majd az úttörők pompás szabadvgyakorlata következett. Ezután a vendéglátói ipari alkalmazottak hordógörge's versenyét rendezték meg. A 25 literes hordók görgetési versenyét Török Béla (Arany Bika NV) nyerte, második Kecskés Béla (Tip-Top sörfőző) lett, harmadik Márton András (Arany Bika NV), negyedik: Lengyel Barna (János vívő), ötödik Magyar Béla. Közben a textilés SZIT lányok kék-fehér egyenruhájukban kerékpáron vonyultak fel. A 100 literes hordók görgetési versenyét Kecskés Béla nyerte, második Lengyel, harmadik Török, negyedik Márton, ötödik Magyar Béla. Közben a textilés SZIT lányok kék-fehér egyenruhájukban kerékpáron vonyultak fel. A 100 literes hordók görgetési versenyét Kecskés Béla nyerte, második Lengyel, harmadik Török, negyedik Márton, ötödik Magyar Béla.

Minden van a piacon

Az áldásthozó, éltető esőt kapott debrecenkörnyéki határ annyi értékes és új termékekkel gazdagította a debreceni piacot, hogy szemelke gyönyörködik a szemlélők.

A zöldborsó áll az érdeklődés középpontjában. A szebbjét öt forintért mérik. De lehet már kapni ennél olcsóbban is, a közeli napokban pedig még inkább olcsóbbodni fog. A friss gyenge kalarábé csomója, melyen 4—5 fej van, egy liter 50 fillér, nagyobb fejek darabja 50 fillér. Az uborka kifőjt 5 forint 50-től 7 forintig adják, a karfiolt 7 forintért vizik, a hónapos retek csomója 30—40 fillér, zöldborsó 15—20 fillér. Uikrumpi még soká lesz, még csak most kezd kibújni a földből, mégis nagyon emlegeti a petrezselymes burgonyát egy fiatalember, aki konyhaiussággal cipelt felesége után a szatyrot, mely tele van zöldséggel. Elja-burgonya 30—35 fillér, róza burgonya 40 fillér, szegfűgomba 8—10, champion-gomba 10 forint kilónként. Spenót 80 fillértől egy forintig, sóska egy forinttól egy forintig, melevanig kilónként, 30—40 fillér csomónként, új zöldség csomója 50 fillér, sárgarépa 1.20—1.50 forint kilónként. Kapor csomója 10 fillér, fokhagyma darabja 10—15 fillér, tavalyi hagyma kilója 60—70 fillér.

Bozsánvá Lajos zöldségkereszt „sánda” mellett üres kosarak állnak. Jóformán mindenét elhordták, csak kevés friss hagyma és tavalyi kalarábé látható. Közülük azonban lett „standok” sorakoznak egymás mellett.

Ilyen korai böttermés, mint az idén, már régen volt — mondja. — A múlt évi április 27-i lagyveszély miatt udyanis tavaly ilyenkor még alig tudunk kijárni valamivel a piacra. Csak retek, salátát, sóska, meg spenót árultunk. Most ehhez képest két héttel előbbre vagyunk. A májusi eszések sokat lendítettek azon, hogy a piacon minden zöldséféle dús sorakozik. A jó időjárás, valamint okés természetű termelésünk eredményekppen annyi gyümölcsre és zöldségre van kilátás a nyáron, hogy fillérekért juthatnak hozzá a dolgozók.

Megnyugtatónak hatnak szavai s ez főbhet ér nekünk mindennél. Bizonyítják, hogy piacaink választékosonége az idén tömöttebb-

Ortutay kultuszminiszter a színházkérdés megoldásáról

Ortutay Gyula kultuszminiszter pénteken bejelentette a budapesti magán-színházak állami felügyelet és irányítás alá helyezését. Az állam és a minisztérium a jövőben komolyabban kíván a színházak ügyével foglalkozni. A miniszter rámutatott arra, hogy a magán-színházak műsorpolitikáját a tervszerűtlenség, kapkodás, ötleltérőség jellemezti. Az állami irányítás alatt haladó színházaknak valóban a szocializmust építő nép hősi erőfeszésére kell támaszkodni.

Egy pillanatig sem gondoltunk arra — mondotta a miniszter — hogy valami kincstári, állam optimizmust vagy rubrikákban meghatározott derüt akarunk színházainkban látni. De azt sem akarjuk, hogy az előadások a valósg édeskés-szírupos masszával leöntött torz képe legyenek. A színház vállairól le vesszük a mindennapi bizonytalanság egészzencláls gondját. A színházak ügyezetei között teljesen paritásos alapon nőik is lesznek.

Kivégeztek egy vérengző nyilas főhadnagyot

Tegnap reggel 7 órakor a budapesti gyűlöfőgház udvarán lelakaszították Baráth István András volt főhadnagyot. Baráthnak része volt ama borzalmak előidézésében, amelyek a nyilas rémuralom idején a Szent István-körúti nyilasházban játszódtak le. Tagja volt annak a csoportnak is, amely a Kossuth Lajos-utcában vérfürdőt rendezett. Baráthot jogerősen halálra ítélték.

A népbírósg a késő délutáni órákban hirdette ki a lömeggyilkos volt főhadnagy előtt a kegyelem elutasításáról szóló döntést.

A kéményseprésnek közösg vállalatok utján való ellátása

A hivatalos lap május 21-i száma közli a kormány rendeletét a kéményseprésnek közösg vállalatok utján való ellátásáról. A kéményseprőipar munkakörébe tartozó temnivalók elvégzéséről az erre a célra alapítandó közösg vállalat utján a vármegye köteles gondoskodni. A kéményseprőipart a közösg vállalat iparjogositvány nélkül folytathatja, a felügyeleti jogot a beügyminiszter gyakorolja. A kéményseprőipar munkakörébe vágó jogszabályok hatályban maradnak, a díjazás a közösg vállalatot illeti meg, a díjakat a miniszter megváltoztathatja, illetve újból megállapíthatja.

Megfűladt a borju a kötél ői Mikepércsen Vess Sándor istálló-jában. A borju husát engedély nélkül elosztogatta ismerősei, szomszédai között. Emiat került Vess Sándor és felesége az uszora-bírósg elé. 15—15 napi fogházra ítélték őket.

Sorstársait kinezta a haláltáborokban. A budapesti népbírósg most tárgyalta Weisz Vilmos háborus büntűgét, aki előtt a késő esti órákban hirdettek ítéletet. A népbírósg Weisz 15 évi kényszermunkára ítélte. Weisz 1941-ben deportálták. Több táborban volt, kegyelle lett a náci-eknek és „Lageraltester” megbízást kapott. Megbizóinak igyekezett kedvében járni, és ütötteverte, kinezta szerencsétlen sorstársait. Jellemző, hogy az elvetemült ember annyira kielégítette az SS-banidatkat, hogy ezek általában Weiszet ijesztgették, mert, akik nem tartották meg a haláltáborokban előirt szabályokat.

MOZIK mai műsora: APOLLO MA: 11, 3, 5, 7, 9 órakor Hétfőn, 5, 7, 9 órakor! Turay Ida, Latabár Árpád, Rajnay, Góbbi Hilda (Szereplésével) Janika Legújabb magyar vígjáték! VIGSZÍNHÁZ MA: fél 12, fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor. Kacagó-est! Uj magyar vígjáték! Turay Ida, Latabár Károly, Rajnay, Janika METEOR MA: utója 2, 4, 6, 8 órakor Kalandos (ancio) film! Szédült éjszaka Valahol a Volga mentén Dani képekkel írták.

